

**Beschikking van
Burgemeester en wethouders van Maashorst**

op de op 23 april 2024 bij hen binnen gekomen aanvragen van Van Doren Zeeland B.V. om een mer-beoordelingsbesluit en een omgevingsvergunning voor het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee (veehouderij) op de locatie Reekseweg 2 te Zeeland. Ook besluiten wij tot het opleggen van maatwerkvoorschriften op grond van artikel 2.13 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Maashorst
Namens dezen,

Valid Signed door [redacted]
op 21-05-2026

Teammanager Vergunningverlening Agrarisch
Omgevingsdienst Brabant Noord
Dit document is digitaal ondertekend.

Datum: 21-05-2026

Afschrift aan:

- Gemeente;
- Adviseur.

BESLUIT OP MEDEDELING M.E.R.-BEOORDELINGSPLICHTIGE ACTIVITEIT, BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING EN BESLUIT TOT HET STELLEN VAN MAATWERKVOORSCHRIFTEN

1.1 Onderwerp

Op 23 april 2024 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen van Van Dooren Zeeland B.V.. Het betreft een aanvraag voor het houden van ouderdieren van vleeskuikens in optie 1 of het houden van ouderdieren van legrassen in optie 2. Optie 1 komt voor wat betreft het aantal dieren en huisvestingssysteem overeen met de vergunde situatie. In deze optie worden de ouderdieren van vleeskuikens gehouden op het emissiearme stalsysteem OW 2009.23.V1. In optie 2 worden de ouderdieren van legrassen gehouden op het emissiearme stalsysteem OW 2009.10.V1. De uitvoeringseisen van beide systemen zijn aan elkaar gelijk. Daarnaast vindt er, zowel in optie 1 als in optie 2, een wijziging plaats in ventilatoren in de achtergevel van de stallen en worden de stuwbakken achter de stallen anders uitgevoerd. De aanvraag heeft betrekking op Reekseweg 2 te Zeeland. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/240038.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende activiteit:

- een milieubelastende activiteit, veehouderij (artikel 3.200 van het Bal).

Gelijktijdig met de aanvraag is een mededeling gedaan van voorgenomen m.e.r.-beoordelingplichtige activiteiten met een meldingsnotitie-m.e.r. (notitie). De notitie is ingediend, omdat de activiteit, het oprichten, wijzigingen of uitbreiden van een installatie voor een intensieve veehouderij, activiteiten betreffen die, op grond van artikel 16.43, eerste lid van de Omgevingswet (Ow), zijn aangewezen als activiteiten die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben. Het initiatief heeft betrekking op een project als bedoeld in categorie A1 van bijlage V, kolom 3 van het Omgevingsbesluit (Ob). Het betreft de realisatie van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren met:

- 39.910 dierplaatsen voor ouderdieren van legrassen in stal 1;
- 17.380 dierplaatsen voor ouderdieren van legrassen in stal 2;
- 39.910 dierplaatsen voor ouderdieren van legrassen in stal 3.

1.2 Besluit

Wij besluiten dat, bij de voorbereiding op het besluit van de aanvraag om een omgevingsvergunning géén milieueffectrapport (MER) hoeft te worden gemaakt. Er is geen sprake van aanzienlijke milieueffecten die reden geven voor een MER zoals bedoeld in artikel 11.11 van het Ob.

Verder besluiten wij om, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op afdeling 8.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), afdeling 3.6 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), afdeling 16.4 van de Ow, hoofdstuk 11 en bijlage V van het Ob, hoofdstuk 2 van het Bkl, paragraaf 22.3.6.2 van het omgevingsplan aan Van Doren Zeeland B.V. een omgevingsvergunning te verlenen:

- op grond van artikel 3.201 van het Bal (een milieubelastende activiteit) te verlenen voor de activiteit veehouderij. Aan de vergunning is een voorschrift verbonden. Deze staat in hoofdstuk 2 onder Voorschriften milieu van dit besluit.

En tevens:

- dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van deze vergunning:
- Verzoek DSO met verzoeknummer 20240423 00328 009, ingediend op 18 februari 2026;
- Plattegrondtekening van het bedrijf (inclusief situatieschets), projectnummer: 00244-012/BA014, Milieutekening optie 1, laatst gewijzigd d.d. 18 december 2025, ingediend op 23 december 2025;
- Plattegrondtekening van het bedrijf (inclusief situatieschets), projectnummer: 00244-012/BA014, Milieutekening optie 2, laatst gewijzigd d.d. 18 december 2025, ingediend op 23 december 2025.

Ook besluiten wij om:

- op grond van artikel 2.13 van het Bal maatwerkvoorschriften te stellen. De maatwerkvoorschriften staan in het hoofdstuk 1 Maatwerkvoorschriften milieu;

1.3 Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

Op 13 oktober 2025 hebben wij een zienswijze ontvangen. Naar aanleiding van deze zienswijze is de aanvraag aangepast. De aanpassing betreft het wijzigen van het huisvestingssysteem van de stallen 1, 2 en 3 in optie 2. In plaats van Verrijkte kooien met mestbandbeluchting (OW 2005.11.V1) wordt "Koloniehuisvesting met mestbandbeluchting" toegepast. Beide systemen hebben dezelfde factoren voor ammoniak, geur en fijn stof. Deze wijziging heeft daarom geen invloed op de beoordeling van de aanvraag. Het betreft dan ook geen wijziging van ingrijpende aard met grotere nadelige milieugevolgen voor de omgeving. Het is niet aannemelijk dat derden hierdoor worden benadeeld. In het belang van een zorgvuldige besluitvorming is het ter inzage leggen van een nieuw ontwerpbesluit dan ook niet noodzakelijk. Dit volgt uit vaste jurisprudentie. De beschikking is hierop aangepast.

Verder is de aangepaste aanvraag voorzien van een akoestisch onderzoek. Uit het rapport blijkt dat als gevolg van de gevraagde wijzigingen aan de van rechtswege ontstane maatwerkvoorschriften voor geluid op grond van het omgevingsplan kan worden voldaan. De beschikking is hierop aangepast.

In het ontwerpbesluit zijn onder hoofdstuk 1 algemene voorschriften opgenomen. Deze voorschriften gelden voor zowel het vergunningplichtige deel (het houden van dieren) als voor het meldingsplichtige deel (o.a. kantine, werktuigen/opslagloods en magazijn). Feitelijk betreft het hierdoor maatvoorschriften op grond van artikel 2.13 van het Bal. Wij hebben het besluit hierop gewijzigd. Inhoudelijk zijn de voorschriften gelijk aan de voorschriften van het ontwerpbesluit.

RECHTSBESCHERMINGSMIDDELEN

Zienswijzen en adviezen

De aanvraag en de ontwerpbeschikking met bijbehorende stukken zijn op grond van de Algemene wet bestuursrecht met ingang van 8 september 2025 6 weken ter inzage gelegd. De kennisgeving is op 8 september 2025 gepubliceerd in het gemeenteblad (nummer: 386855). Naar aanleiding van de ontwerpbeschikking is een zienswijze ingediend.

Beroep

Belanghebbenden en eenieder die een zienswijze heeft ingebracht kunnen binnen 6 weken na de dag dat het besluit ter inzage is gelegd, na publicatie van de kennisgeving, beroep aantekenen bij de Rechtbank Oost-Brabant.

Het beroepschrift moet uw naam en adres bevatten, en gemotiveerd, gedateerd en ondertekend zijn. Het beroepschrift moet in tweevoud ingediend worden bij de Sector Bestuursrechtspraak van de Rechtbank Oost-Brabant, postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Voorlopige voorzieningen

De dag nadat de beroepstermijn is verstreken, treedt de beschikking in werking. Het indienen van een beroepschrift stelt de werking van de beschikking niet uit. Als u of belanghebbenden niet willen dat deze beschikking in werking treedt na afloop van de beroepstermijn, kan tijdens die termijn om een voorlopige voorziening worden verzocht bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

INHOUDSOPGAVE

VOORSCHRIFTEN

Geen inho

INHOUDSOPGAVE

1	MAATWERKVOORSCHRIFTEN MILIEU.....	7
1.1	TERREIN VAN DE MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT EN TOEGANKELIJKHEID	7
1.2	INSTRUCTIES	7
1.3	MELDING CONTACTPERSOON EN WIJZIGING VERGUNNINGHOUDER	7
1.4	REGISTRATIE	8
1.5	BEDRIJFSBEËINDIGING.....	8
2	VOORSCHRIFTEN MILIEU.....	9
2.1	HOUDEN VAN DIEREN	9
3	PROCEDURELE ASPECTEN.....	10
3.1	GEGEVENS AANVRAGER	10
3.2	PROJECTBESCHRIJVING.....	10
3.3	OMSCHRIJVING VAN DE AANVRAAG.....	10
3.4	HUIDIGE VERGUNNINGSIITUATIE.....	11
3.5	VERGUNNINGPLICHT	11
3.6	BEVOEGD GEZAG	11
3.7	BEOORDELING VAN DE AANVRAAG	11
3.8	PROCEDURE.....	12
3.9	ZIENSWIJZEN OP DE ONTWERPBESCHIKKING.....	12
4	M.E.R.-BEOORDELINGSBESLUIT.....	14
4.1	KENMERKEN VAN HET PROJECT.....	14
4.2.	LOCATIE VAN HET PROJECT	17
4.3.	SOORT EN KENMERKEN VAN HET POTENTIËLE EFFECT	19
4.4.	CONCLUSIE	19
5	TOETSINGSKADER MILIEU	20
5.1	INLEIDING.....	20
5.2	BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING.....	20
5.3	ZORGPLICHT.....	20
5.4	TOETSING AANVRAAG	21
6	DIERENVERBLIJVEN EN EMISSIE.....	21
6.1	DIERAANTALLEN EN (HUISVESTINGS)SYSTEMEN VERGUND	21
6.2	DIERAANTALLEN EN (HUISVESTINGS)SYSTEMEN AANVRAAG	22
6.3	TOEPASSING HUISVESTINGSSYSTEMEN	24
7	BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN	25
7.1	IPPC-INSTALLATIE.....	25
7.2	BBT-DOCUMENTEN	25
7.3	BBT-CONCLUSIES.....	26

8	AMMONIAKEMISSION UIT DIERENVERBLIJVEN	30
8.1	BBT DIERENVERBLIJVEN AMMONIAK	30
9	GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN	32
9.1	TOETSINGSKADER	32
9.2	TOETSING GEURHINDER	33
9.3	BEOORDELING DIEREN MET GEUREMISSIEFACTOREN.....	33
9.4	CONCLUSIE GEURHINDER DIERENVERBLIJVEN	37
10	EMISSION FIJNSTOF UIT DIERENVERBLIJVEN	37
10.1	BBT DIERENVERBLIJVEN VOOR FIJNSTOF	37
10.2	LUCHTKWALITEITSEISEN	38
11.	(VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ	40
11.1.	HET TOETSINGSKADER.....	40
11.2.	DE GEVOLGEN VAN DE AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN	42
11.3.	BEOORDELING	42
12.	GELUID.....	45
12.1.	ALGEMEEN	45
12.2.	LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU	46
12.3.	MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU ($L_{A\text{MAX}}$)	46
12.4.	INDIRECTE HINDER	46
12.5.	CONCLUSIES	47
13.	CONCLUSIE.....	47
	BEGRIPPENLIJST.....	48

1 Maatwerkvoorschriften milieu

1.1 Terrein van de milieubelastende activiteit en toegankelijkheid

- 1.1.1 Er moet een overzichtelijke en actuele plattegrond aanwezig zijn. Op deze plattegrond moeten ten minste de volgende aspecten zijn aangegeven:
1. alle gebouwen en de installaties met hun functies;
  2. alle opslagen van stoffen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, met vermelding van aard en maximale hoeveelheid.
- 1.1.2 Het terrein, de installaties en de gebouwen moeten schoon worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.
- 1.1.3 Gebouwen, installaties en opslagvoorzieningen moeten altijd goed bereikbaar zijn voor alle voertuigen die in geval van calamiteiten toegang tot het bedrijf moeten hebben.
- 1.1.4 Binnen of nabij de installaties mogen geen andere goederen of stoffen worden opgeslagen dan de goederen of stoffen die voor het proces nodig zijn of daardoor zijn verkregen, met uitzondering van brandbestrijdingsmiddelen.
- 1.1.5 Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ander ongedierte moet worden voorkomen.
- 1.1.6 Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven moet een doelmatige bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden. Daarvoor moet een ongediertebestrijdingsplan aanwezig zijn.

1.2 Instructies

- 1.2.1 De vergunninghouder moet de binnen het bedrijf (tijdelijk) werkzame personen instrueren over de voorschriften van deze vergunning en de veiligheidsmaatregelen, die voor hen gelden.
- 1.2.2 Tijdens het in bedrijf zijn van installaties die in geval van storingen of onregelmatigheden kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu, moet steeds voldoende en kundig personeel aanwezig zijn om te kunnen ingrijpen.
- 1.2.3 De vergunninghouder moet één of meer kundige personen aanwijzen die in het bijzonder belast zijn met de zorg voor de naleving van de in deze vergunning opgenomen voorschriften.

1.3 Melding contactpersoon en wijziging vergunninghouder

- 1.3.1 De vergunninghouder moet direct nadat de vergunning in werking is getreden schriftelijk of per mail naam en telefoonnummer opgeven aan het bevoegd gezag van degene (en van diens plaatsvervanger) met wie in spoedeisende gevallen, ook buiten normale werktijden, contact kan worden opgenomen. Als deze gegevens wijzigen moet dit vooraf onder vermelding van de wijzigingsdatum schriftelijk worden gemeld aan het bevoegd gezag.

- 1.3.2 Onderhoudswerkzaamheden, waarvan redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat deze buiten de begrenzing van de milieubelastende activiteit nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, of dat hiervan in de omgeving meer nadelige gevolgen voor het milieu worden ondervonden dan uit de normale bedrijfsvoering voortvloeit, moeten ten minste 5 dagen voor de aanvang van de uitvoering aan het bevoegd gezag worden gemeld.
- 1.3.3 Als uit de inhoud van keurings- of inspectierapporten blijkt dat gevaar voor verontreiniging dreigt, moet direct het bevoegd gezag worden geïnformeerd.

1.4 Registratie

- 1.4.1 Binnen het bedrijf is een exemplaar van deze vergunning (inclusief aanvraag) met bijbehorende voorschriften aanwezig. Verder zijn de volgende documenten aanwezig:
- alle overige geldende omgevingsvergunningen en meldingen;
  - de veiligheidsinformatiebladen die behoren bij de binnen de begrenzing van de milieubelastende activiteit aanwezige gevaarlijke stoffen;
  - de bewijzen, resultaten en/of bevindingen van de in deze vergunning voorgeschreven inspecties, onderzoeken, keuringen, onderhoud en/of metingen;
  - de registratie van het jaarlijks elektriciteit-, water- en gasverbruik;
  - het logboek waarin van de ongediertebestrijding per bestrijding de gebruikte middelen en de hoeveelheden zijn bijgehouden. Hierbij moet worden aangegeven of men de ongediertebestrijding zelf heeft uitgevoerd, of dat dit is gedaan door een extern bedrijf.

De documenten, genoemd onder c en onder d en e, moeten ten minste vijf jaar worden bewaard.

- 1.4.2 Klachten van derden en de actie die door de vergunninghouder is ondernomen om de bron van de klachten te onderzoeken en eventueel weg te nemen, moeten worden geregistreerd.

1.5 Bedrijfsbeëindiging

- 1.5.1 Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten binnen de milieubelastende activiteit moeten alle aanwezige stoffen en materialen, die uitsluitend aanwezig zijn vanwege de te beëindigen activiteiten, door of namens vergunninghouder op milieuhygiënisch verantwoorde wijze worden verwijderd.
- 1.5.2 Van het structureel buiten werking stellen van (delen van) installaties en/of beëindigen van (een van de) activiteiten moet het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd.
- 1.5.3 Installaties of delen van installaties die structureel buiten werking zijn gesteld en nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, moeten in overleg met het bevoegd gezag worden verwijderd, tenzij de (delen van de) installaties in een zodanige staat van onderhoud worden gehouden dat de nadelige gevolgen niet kunnen optreden.

2 Voorschriften milieu

2.1 Houden van dieren

- 2.1.1 Bij de milieubelastende activiteit mogen in optie 2 ten hoogste de volgende aantallen dieren op het aangegeven huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, aanwezig zijn:

Stal nr	Diercategorie	Aantal dieren
1	Legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder (HE2.1.2 Koloniehuisvesting met mestbandbeluchting (OW 2009.10.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1)) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 55%	39.910
2	Legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder (HE2.1.2 Koloniehuisvesting met mestbandbeluchting (OW 2009.10.V1))	17.380
3	Legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder (HE2.1.2 Koloniehuisvesting met mestbandbeluchting (OW 2009.10.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1)) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 55%	39.910

3 Procedurele aspecten

3.1 Gegevens aanvrager

Op 23 april 2024 is een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in de Ow ontvangen. Het betreft een aanvraag van Van Dooren Zeeland B.V..

3.2 Projectbeschrijving

De activiteit waarvoor vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven: Het betreft een aanvraag voor het houden van ouderdieren van vleeskuikens in optie 1 of het houden van ouderdieren van legrassen in optie 2. In optie 1 worden de ouderdieren van vleeskuikens gehouden op het emissiearme stalsysteem OW 2009.23.V1 (gelijk aan de vergunde situatie). In optie 2 worden de ouderdieren van legrassen gehouden op het emissiearme stalsysteem OW 2009.10.V1. De uitvoeringseisen van beide systemen zijn aan elkaar gelijk. Daarnaast vindt er een wijziging, zowel in optie 1 als in optie 2, plaats in ventilatoren in de achtergevel van de stallen en worden de stuwbakken achter de stallen anders uitgevoerd. Een uitgebreide omschrijving is opgenomen in de aanvraag om vergunning. Gelet op bovenstaande omschrijving wordt vergunning gevraagd voor de volgende in de Omgevingswet omschreven activiteiten:

- Wijziging van de milieubelastende activiteit veehouderij.

3.3 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag bestaat uit de volgende delen:

- Aanvraagformulier met DSO- nummer 20240423 00328 009, ingediend op 18 februari 2026;
- Bijlage "Projectberekening inclusief bijlage", AERIUS kenmerk: RT7drQ7npZSW, d.d. 14 januari 2026, ingediend 15 januari 2026;
- Bijlage "Projectberekening", AERIUS kenmerk: RPX4Pbiy92xy, d.d. 14 januari 2026, ingediend op 15 januari 2026;
- Bijlage "Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant", kenmerk: C2055785/3603327, d.d. 3 november 2014, ingediend op 23 april 2024;
- Bijlage "Nadere toelichting aanvraag omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit", kenmerk: BJ/00244.BA015, d.d. 19 april 2024, ingediend op 23 april 2024;
- Bijlage "Stalbeschrijvingen", ingediend op 30 oktober 2025;
- Plattegrondtekening van het bedrijf (inclusief situatietekening), Milieutekening optie 1, laatst gewijzigd d.d. 18 december 2025, ingediend op 23 december 2025;
- Plattegrondtekening van het bedrijf (inclusief situatietekening), Milieutekening optie 2, laatst gewijzigd d.d. 18 december 2025, ingediend op 23 december 2025;
- Bijlage "Toelichting aanvraag omgevingsvergunning onderdeel milieu", laatst gewijzigd d.d. 15 januari 2026, ingediend op 15 januari 2026;
- Begeleidend schrijven aanvullende gegevens, kenmerk: BJ/00244.BA014, d.d. 13 februari 2025, ingediend op 13 februari 2025;
- Bijlage "Situatietekening Reekseweg 2 Zeeland", ingediend op 13 februari 2025;
- Bijlage "MER-beoordelingsnotitie", kenmerk: BJ/00244.012, laatste gewijzigd d.d. 15 januari 2026, ingediend op 15 januari 2026;
- Bijlage "Toelichting invoergegevens V-stacks", kenmerk: BJ/00244.012, laatst gewijzigd d.d. 18 december 2025, ingediend op 15 januari 2026;
- Bijlage "ISL3a – PM10 – Fijnstof", ingediend op 15 januari 2026, met uitzondering van de berekening "beoogd optie 2 cumulatief";
- Bijlage "ISL3a (2024.1) – PM10 – Fijnstof", ingediend op 18 februari 2026;
- Bijlage "Invoerparameters achtergrond geur", ingediend op 13 maart 2025;

- Bijlage “Input bedrijven achtergrond geur”, ingediend op 13 maart 2025;
- Bijlage “Resultaten achtergrond geur”, ingediend op 13 maart 2025;
- Bijlage “Informatie ten behoeve van het Toetsingsinstrument”, ingediend op 23 december 2025;
- Bijlage “Pluimveehouderij Reekseweg 2 te Zeeland Akoestisch onderzoek industrielawaai”, rapportnummer: FBi20260401-02, d.d. 15 april 2026.

3.4 Huidige vergunnings situatie

Voor de milieubelastende activiteiten (MBA 's) zijn eerder de onderstaande vergunningen en/of ontheffingen verleend of meldingen geaccepteerd:

Soort	Datum	Kenmerk	Onderwerp
Revisievergunning*	20 mei 2010	10-001	Houden van ouderdieren van vleesrassen
Milieuneutraal veranderen*	26 maart 2015	HZ-2014-0023	Wijzigen emissiearm huisvestingssysteem en dieraantallen, niet plaatsen van de geplande warmtewisselaar tussen de stallen 1 en 3, plaatsen van een droogtunnel voor het drogen van alle mest
Melding Activiteitenbesluit milieubeheer#	30 juni 2016	MM-2016-0013	Bouwen van een werktuigenloods

De hierboven genoemde vergunningen waar een * bij staat, zijn volgens de Invoeringswet omgevingswet gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning voor een MBA voor onbepaalde tijd. De hierboven genoemde melding waar een # bij staat, is volgens het Invoeringsbesluit omgevingswet gelijkgesteld aan een melding Bal.

3.5 Vergunningplicht

De aanvraag heeft op basis van afdeling 3.6 van het Bal, in samenhang met regels uit het omgevingsplan, betrekking op de volgende milieubelastende activiteit:

- exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee, het houden van meer dan 40.000 stuks pluimvee (artikel 3.201 van het Bal, categorie 6.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies).

3.6 Bevoegd gezag

Wij zijn bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning. Dit volgt uit artikel 5.8 van de Ow.

3.7 Beoordeling van de aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager op 12 december 2024 in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. Wij hebben de aanvullende gegevens ontvangen op 13 februari 2025 en op 13 maart 2025. Na ontvangst van de aanvullende gegevens hebben wij de aanvraag opnieuw getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag met de aanvullende

gegevens voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving. De aanvraag is dan ook in behandeling genomen.

Op 13 oktober 2025 hebben wij een zienswijze ontvangen. Naar aanleiding hiervan is de aanvraag op 30 oktober 2025, 18 december 2025, 23 december 2025 en op 15 januari 2026 aangepast en aangevuld. Deze aanvullingen en aanpassingen hebben wij verwerkt in dit besluit.

3.8 Procedure

Deze beschikking is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 16.5.3 van de Ow. Gelet hierop hebben wij op 29 april 2024 overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow van de aanvraag kennis gegeven op internet via www.officielebekendmakingen.nl (gemeenteblad 2024, 187242).

3.9 Zienswijzen op de ontwerpbeschikking

Van het ontwerp van de beschikking hebben wij de kennisgeving met de ontwerpbeschikking en de aanvraagdocumenten digitaal gepubliceerd op internet: www.officielebekendmakingen.nl op 8 september 2025 (gemeenteblad 2025, 386855).

Op 13 oktober 2025 is een zienswijze ontvangen. De zienswijze is ontvangen binnen de termijn waarin de ontwerpbeschikking ter inzage heeft gelegen. De zienswijze is ontvankelijk.

Zakelijk samengevat betreft het de volgende zienswijze:

1. In optie 2 wordt de emissie van fijn stof verhoogt. De pluimveehouderij ligt op 195 meter van de bebouwde kom van Zeeland. De GGD adviseert een afstand van ten minste 250 meter aan te houden tussen burgerwoningen en veehouderij. Door het toestaan van deze verhoging van de uitstoot van fijn stof, wordt het risico op gezondheidseffecten aanmerkelijk groter. Verder voldoet de huidige waarde voor PM₁₀ van de hoogst belaste locatie niet aan de gezondheidkundige waarde. Hoewel niet exact te bepalen is wat de toegenomen gezondheidseffecten zullen zijn van de toename van fijn stof, is wel zeker dat het project in ieder geval het risico op gezondheidseffecten vergroot. Om die reden moet de voorgenomen ontwikkeling gezien worden als in strijd met het voorzorgsbeginsel.
2. De toename van fijn stof betekent een toename van de uitstoot van endotoxinen. De directe gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling leiden tot een toename van endotoxinen en daarmee tot een verhoogd risico op verschillende vormen van (ernstige) luchtwegaandoeningen. De aanvraag is getoetst aan de Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid Endotoxine toetsingskader 1.0. Een update van de endotoxine richtlijn wordt nog dit jaar verwacht. Dit betekent dat de vergunning wordt verleend op basis van een verouderd toetsingskader met verouderde waarden, waarbij voorbijgegaan wordt aan de mogelijkheid dat het project wel kan leiden tot een verhoogd risico voor de volksgezondheid.
3. In het GGD advies is aangegeven dat op dit moment nog niet mogelijk is om cumulatieve effecten van endotoxinen te berekenen. Hoewel cumulatieve effecten nog niet berekend kunnen worden, kan ook niet uitgesloten worden dat geen effecten optreden door cumulatie. Uit het voorzorgsbeginsel volgt dat als een bepaald beleid of handeling mogelijk schade kan veroorzaken aan de bevolking of het milieu en indien er nog geen wetenschappelijk overeenkomst over de kwestie bestaat, het beleid of de actie in kwestie niet mag worden uitgevoerd. De voorgenomen ontwikkeling is daarom in strijd met het voorzorgsbeginsel.
4. Stalsysteem OW 2005.11.V1 wordt beschreven als verrijkte kooi, uitgerust met mestbandbeluchting. Hoe verhoudt zich deze beschrijving en gebruik van het stalsysteem tot het verbod op gebruik van verrijkte kooien dat geldt vanaf 1 januari 2021?

Uit de ontwerpbeschikking valt niet op te maken of de toepassing van het stalsysteem bij een toegenomen aantal leghennen voldoet aan de minimale eisen van dierenwelzijn.

Op welke manier biedt het stalsysteem met een maximale opvulling met dieren waarborgen voor een goede gezondheid en het voorkomen van pijn (artikel 1.3, lid 3 onder c van de Wet Dieren) en voldoende mogelijkheden om te voorzien in hun gedragsbehoeften (artikel 1.3, lid 3 onder d)?

Over deze zienswijze merken wij het volgende op:

1. De in de zienswijze vermelde afstand van 195 meter tot de bebouwde kom is een meting vanaf de grens van de milieubelastende activiteit. Ook de GGD hanteert een afstand die wordt gemeten vanaf de grens van de milieubelastende activiteit. Uit de handreiking blijkt dat deze afstand destijds is onderbouwd met uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat er tot een afstand van 250 meter verhoogde blootstelling is ten opzichte van achtergrondniveau's aan fijn stof, endotoxinen en zoönose. Verspreiding van fijn stof, endotoxinen en zoönose vindt met name plaats via de emissiepunten. Deze zijn gelegen op een afstand van meer dan 250 meter van de bebouwde kom.
Verder gaat het voorzorgsbeginsel niet om risico's van blootstelling waarvoor een norm is gesteld. Voor fijn stof heeft het Rijk omgevingswaarden vastgesteld. Bij het vaststellen van deze waarden heeft het Rijk rekening gehouden met voorzorg. Zo wordt in normen een onzekerheidsmarge ingebouwd en wordt voorzorg en andere belangen (economische en politieke argumenten) hierin meegewogen. In de beoogde situatie wordt voldaan aan de omgevingswaarden voor fijn stof. Fijn stof is dan ook geen reden om de gevraagde vergunning te weigeren.
Verder wordt in de zienswijze verwezen naar de gezondheidkundige advieswaarde van $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ voor fijn stof. Deze advieswaarde is niet wettelijk verankerd. De fijn stof belasting op de hoogst belaste woning bedraagt in optie 1 $15,44 \mu\text{g}/\text{m}^3$, in optie 2 $15,79 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en cumulatief in optie 2 $18,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$. De gezondheidkundige advieswaarde wordt dus niet overschreden. Ten aanzien van de overige aspecten merken wij op dat uit jurisprudentie blijkt dat gezondheidsrisico's enkel kunnen worden betrokken als hieraan algemeen aanvaardbare wetenschappelijke inzichten ten grondslag liggen. Uit vaste jurisprudentie blijkt dat dit voor endotoxinen en zoönose niet het geval is. Ook geeft het GGD-advies geen reden om de gevraagde vergunning op grond van deze aspecten te weigeren.
2. In het laatste VGO onderzoek (VGO III) is een verhoogd risico op longontstekingen binnen een straal van 1 km van een pluimveehouderij niet meer aangetoond. Dit wordt ook bevestigd door de GGD in haar advies (zie pagina 3). Zoals hierboven aangegeven zijn er voor endotoxinen geen algemeen aanvaardbare wetenschappelijke inzichten beschikbaar. Desondanks hebben wij de aanvraag getoetst aan de Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0. Aan de vereiste afstand uit dit toetsingskader wordt voldaan. Toekomstige beoordelingsmethodes kunnen niet in deze beschikking worden meegewogen.
3. Voor dit punt verwijzen wij het gestelde onder 1. Aanvullend merken wij nog op dat er geen methodiek is op grond waarvan wij de gezondheidsrisico's van cumulatieve emissie van endotoxinen kunnen bepalen. Daarom kan hiermee geen rekening worden gehouden bij het verlenen van deze vergunning.
4. Naar aanleiding van deze zienswijze is de aanvraag aangepast en aangevuld. Deze aanpassingen en aanvullingen hebben wij verwerkt in dit besluit. Er worden geen verrijkte kooien meer aangevraagd. In plaats daarvan worden de ouderdieren van legrassen gehuisvest in koloniehuisvesting met mestbandbeluchting. Voor dit huisvestingssysteem geldt geen verbod. Daarnaast is dierenwelzijn geen aspect waarmee bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor deze milieubelastende activiteit rekening kan worden gehouden. Het belang van het dierenwelzijn wordt niet als een te beschermen aspect vermeld in artikel 8.9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en artikel 2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

4 M.E.R.-BEOORDELINGSBESLUIT

Het voorgenomen project valt onder categorie A1 van bijlage V, kolom 3, van het Ob. Gelijktijdig met de aanvraag is een aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordelingsplicht ontvangen.

De criteria van bijlage III van de EU-richtlijn zijn:

- de kenmerken van het project;
- de locatie van het project;
- soort en kenmerken van het potentiële effect.

Bij de aanmeldingsnotitie is een beschrijving gevoegd om aanzienlijke milieueffecten te vermijden of te voorkomen. Hiermee hebben we bij de toetsing rekening gehouden.

Het gewijzigd uitvoeren van het ventilatiesysteem in optie 1 is geen wijziging zoals bedoeld in bijlage V van het Ob. Om deze reden is alleen optie 2 m.e.r.-beoordeeld.

Hieronder volgt onze afweging.

4.1 Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project wordt het volgende in aanmerking genomen:

1. de omvang en het ontwerp van het gehele project;
2. de cumulatie met andere bestaande en/of goedgekeurde projecten;
3. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name land, bodem, water en biodiversiteit;
4. de productie van afvalstoffen;
5. verontreiniging en hinder;
6. het risico van ongevallen en/of rampen die relevant zijn voor het project in kwestie, waaronder rampen die worden veroorzaakt door klimaatverandering, in overeenstemming met wetenschappelijke kennis;
7. de risico's voor de menselijke gezondheid (bijvoorbeeld als gevolg van waterverontreiniging of luchtvervuiling).

4.1.1 Overwegingen

De omvang en het ontwerp van het gehele project

De activiteit betreft het oprichten en/of uitbreiden en/of wijzigen van 97.200 dierplaatsen voor ouderdieren van legrassen bij een bestaande pluimveehouderij.

De activiteit vormt een onderdeel van een bestaande pluimveehouderij. Na realisatie van de activiteit kunnen er binnen deze veehouderij in totaal 97.200 ouderdieren van legrassen worden gehuisvest.

Ammoniak

De beoogde ammoniakemissie en daarmee de depositie neemt af ten opzichte van de huidige vergunning.

Geur

Paragraaf 22.3.6 van het Omgevingsplan van de gemeente Maashorst vormt het toetsingskader voor de omgevingsvergunning als het gaat om geurhinder vanuit dierenverblijven van veehouderijen. De gemeente Maashorst heeft voor de inwerkingtreding van de omgevingswet een geurverordening vastgesteld. De geurverordening van de gemeente Maashorst vormt het tijdelijke deel van het Omgevingsplan.

In de beoogde situatie neemt de geuremissie en geurbelasting op geurgevoelige objecten af. Omdat de geuremissie afneemt, neemt automatisch ook de cumulatieve geurbelasting naar de omgeving af.

Fijn stof

Het project betreft een uitbreiding van het aantal dieren. Dit kan gevolgen hebben voor de emissie van fijn stof. Het Besluit kwaliteit leefomgeving vormt het toetsingskader voor de emissie van fijn stof vanuit dierenverblijven.

Uit beoordeling van de fijn stofemissie blijkt dat deze toeneemt. Uit de stukken blijkt dat ruimschoots wordt voldaan aan de gestelde normen. Ook cumulatief wordt voldaan aan de gestelde normen.

Conclusie ammoniak, geur en fijn stof

Nu de voorgestelde opzet van het bedrijf, de plaatselijke omstandigheden van de omgeving in het kader van de ammoniakemissie en –depositie, de geuremissie en -belasting en de fijn stof im- en emissie niet bijzonder zijn en er wordt voldaan aan de eisen uit de paragraaf 22.3.6 van het omgevingsplan en rijksomgevingswaarden voor fijnstof kan gesteld worden dat deze emissies niet leiden tot aanzienlijke milieueffecten.

Geluid

Voor wat betreft het aspect geluid kan weliswaar sprake zijn van enige toename, omdat het uitvoeren van de activiteit inhoudt dat een bestaande veehouderij wordt uitgebreid. De dichtstbijzijnde woning (Reekseweg 6) ligt op circa 240 meter afstand van het gewijzigde ventilatiesystemen. De in- en uitrit ligt op een afstand van circa 170 meter. Gezien de afstanden van de veehouderij tot geluidsgevoelige objecten is niet te verwachten dat het uitvoeren van de activiteit tot aanzienlijke milieueffecten zal leiden.

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Ten behoeve van de bedrijfsvoering worden de volgende hulpbronnen gebruikt: voedsel voor de kippen, elektriciteit, aardgas, leiding- en grondwater. De initiatiefnemer heeft aangegeven allerlei maatregelen toe te passen om zo zuinig mogelijk met de hulpbronnen om te gaan. Het gaat daarom om het toepassen van energiezuinige LED-verlichting, isolatie, HR-verwarmingssystemen, frequentiegeregelde en computergestuurde ventilatie, morsarme drinkvoorzieningen en inweken en gebruik van hogedrukreinigers.

Productie van afvalstoffen

Binnen de veehouderij ontstaan huishoudelijk afval, oud ijzer, bedrijfsafvalwater, kadavers en dierlijke mest. De initiatiefnemer heeft bovenstaande aspect voldoende uitgewerkt in de toelichting omgevingsvergunning onderdeel milieu. Hieruit blijkt dat de afvalstromen op een verantwoorde wijze worden opgeslagen en afgezet.

Verontreiniging en hinder

Verontreiniging van bodem, grondwater en oppervlaktewater is niet te verwachten. Dierlijke mest wordt opgeslagen in de stallen en in containers. De grond- en hulpstoffen en afvalstoffen worden opgeslagen in daarvoor bestemde opslagen die geschikt zijn voor de opgeslagen stof. Vervuild water wordt niet geloosd op het oppervlaktewater of in de bodem. Het niet verontreinigd regenwater van het erf en de daken wordt in de bodem geïnfilteerd.

Risico's op ongevallen

De aard van de activiteiten van een pluimveehouderij zijn niet van dien aard dat zij, bij een normale bedrijfsvoering, leiden tot extra risico op ongevallen. De voorschriften die voor de veehouderij van toepassing zijn, zijn voldoende om de kans op calamiteiten te beperken.

Volksgezondheid

Op dit moment zijn er voor de beoordeling van de risico's voor de volksgezondheid veroorzaakt door emissies vanuit veehouderijen, twee, in Noord-Brabant ontwikkelde toetsingskaders beschikbaar. Dit zijn de 'Handreiking Veehouderij en Volksgezondheid, 2.0' (Handreiking) en de 'Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0' (Notitie). De Handreiking bevat een praktisch stappenplan waarin de afweging wordt gemaakt of de gemeente zelf de beoordeling uitvoert, dan wel dat een GGD-advies wenselijk wordt geacht. De Notitie bevat een specifiek toetsingskader voor endotoxine. De voorgenomen activiteit leidt tot het opvragen van een GGD advies, omdat de emissie van fijnstof toeneemt.

Op 13 mei 2025 hebben wij het advies van de GGD, met kenmerk Wbgmv 573577165 - 48955, ontvangen. Zoals wij onder het kopje "wijzigingen ten opzichte van ontwerpbesluit" al hebben aangegeven is de aanvraag aangepast. Deze aanpassing heeft geen gevolgen voor de beoordeling van de aanvraag (optie 2), omdat de emissie van ammoniak, geur en fijn stof niet wijzigen ten opzichte van de oorspronkelijke aanvraag. Wij vinden het daarom niet noodzakelijk om een nieuw advies aan de GGD te vragen. De GGD stelt in haar advies het volgende:

- de emissie van ammoniak en geur nemen af in optie 2. Dit is positief;
- de emissie aan fijnstof neemt in optie 2 toe. Elke emissietoename van fijnstof levert een verhoogd risico op gezondheidseffecten op. Bekend is dat ook onder de wettelijke fijnstofnormen gezondheidseffecten kunnen optreden;
- Onder optie 2 neemt het aantal woningen waar sprake is van een overschrijding van de gezondheidkundige advieswaarde voor de voorgrondgeurbelasting af ten opzichte van de vergunde situatie en in optie 1. Dit geldt zowel voor woningen in het buitengebied als in de woonkern;
- Onder optie 2 neemt het aantal woningen waar sprake is van een overschrijding van de gezondheidkundige advieswaarde voor de achtergrondgeurbelasting af ten opzichte van de vergunde situatie en in optie 1. Dit geldt zowel voor woningen in het buitengebied als in de woonkern. Naar het oordeel van de GGD is het onterecht dat veelal gebruik gemaakt wordt van de blootstelling-responsrelatie zoals opgenomen in het rapport "geurbelasting en geurhinder van veehouderijen; een update van de blootstelling-responsrelatie";
- De GGD ontraadt om toepassing te geven aan de 50%-regeling voor geur. Omdat hierdoor de te bereiken reductie van de immissie van geur weer gedeeltelijk wordt opgevuld door meer dieren te houden. De gezondheidkundige advieswaarden worden hiervoor minder snel bereikt. Gezien de hoogte van de voor- en achtergrondbelasting voor geur is dit ongewenst. Op een aantal locaties wordt deze ook onder optie 2 overschreden;
- Voor PM₁₀ wordt in de huidige en beoogde situatie op de hoogst belaste locatie niet aan de gezondheidkundige waarde voldaan. Onder optie 2 neem de emissie van fijnstof toe, hetgeen ongunstig is vanuit gezondheid bezien. Een toename van de emissie draagt bij aan de deken van fijnstof die boven Nederland hangt;
- Zowel in de vergunde/optie 1 als optie 2 liggen er, behoudens een bedrijfswoning van een veehouderij, geen woningen binnen de endotoxine cirkel. Op korte afstand zijn meerdere veehouderijen gelegen. Cumulatie van endotoxinen kan dus optreden. Het is nog niet mogelijk dit te berekenen. Op korte termijn wordt een update van de endotoxine richtlijn verwacht;
- De GGD onderschrijft de hygiënemaatregelen die de initiatiefnemer neemt om zoönosen te beperken. Daarnaast is het positief dat er slechts één diersoort wordt gehouden;

- Aangegeven wordt dat het transport veelal in de dag en avondperiode plaatsvindt. Transport en met het transport samenhangende activiteiten in de nachtelijke/vroege ochtend uren kunnen leiden tot verstoring van de nachtrust;
- Aangegeven wordt dat er geen onrust is onder de omwonende omtrent het voorgenomen initiatief. Er is nog geen omgevingsdialoog gehouden.

Naar aanleiding van het bovenstaande overwegen wij het volgende:

- In optie 2 neemt de emissie aan fijnstof toe. Deze ontwikkeling leidt tot een vergroting van de richtafstand van endotoxinen. In tegenstelling tot hetgeen door de GGD wordt aangegeven zijn binnen de richtafstand van endotoxinen geen woningen van derden gelegen. Hiervoor verwijzen wij naar onze beoordeling die wij hebben opgenomen in paragraaf 9.3.
Wij zijn daarom van mening dat de endotoxine blootstelling vanuit dit bedrijf in optie 2 bij omwonende niet leidt een verhoogd risico;
- In optie 2 neemt de geuremissie af. Uit de notitie blijkt dat de voorgrondgeurbelasting op geurgevoelige objecten in de omgeving van het bedrijf zowel in optie 1 als in optie 2 afneemt ten opzichte van de vergunde situatie. Dit geldt daarom ook voor achtergrondgeurbelasting. Daarnaast wordt voldaan aan het door ons vastgestelde omgevingsplan. Hiervoor verwijzen wij naar onze beoordeling onder hoofdstuk 7;
- De 50%-regeling maakt deel uit van de wettelijke regeling voor geur. Daarom moet deze door ons worden toegepast. De voorgrondgeur- en achtergrondgeur belasting nemen in optie 2 af. De berekende waarde voor de voorgrondgeurbelasting is lager dan het door de Gerechtshof bepaalde maatstaf van 25 ou_E/m³. Van een extreem slecht woon- en leefklimaat is dan ook geen sprake;
- Binnen de inrichting zijn de bepalingen ingevolge de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren van toepassing. Deze bepalingen waarborgen dat dierziektes binnen de inrichting zoveel mogelijk worden voorkomen, dan wel worden bestreden;
- Voor wat betreft het aspect geluid verwijzen wij naar het gestelde onder het kopje geluid.

Voor zover gezondheidsrisico's kunnen ontstaan door geur-, fijnstof- of geluidemissie wordt erop gewezen dat voor deze emissies wettelijke toetsingskaders beschikbaar zijn. Aan de geldende normstellingen wordt voldaan. Er is daarom geen reden om vanuit het aspect volksgezondheid een MER te verlangen.

4.1.2 Conclusie: kenmerken van het project

Gezien de kenmerken van het project bestaat er geen aanleiding om te beoordelen dat een milieueffectrapport nodig is.

4.2 Locatie van het project

Bij de plaats van het project wordt het volgende in overweging genomen:

1. het bestaande grondgebruik;
2. de relatieve rijkdom aan alsmede de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
3. het opnamevermogen van het natuurlijk milieu, waarbij in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden: berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken (natura-2000 gebieden);
4. gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen volgens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (= Habitatrichtlijn),
5. gebieden waar de milieukwaliteitsnormen al niet worden nagekomen,
6. gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid,

7. landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

4.2.1 Overwegingen

De plaats waar de activiteit wordt verricht

De veehouderij ligt aan Reekseweg 2 in het buitengebied van de woonkern Zeeland. Op ongeveer 200 meter van de grens van de locatie ligt de bebouwde kom van Zeeland. In de directe nabijheid van de veehouderij liggen ook enkele woningen behorende bij veehouderijen. De directe omgeving waar de activiteit wordt verricht is voornamelijk in gebruik als grasland en bouwland.

Stikstofdepositie/Natura 2000 activiteit

De veehouderij kan vanwege stikstofdepositie door de uitstoot van ammoniak, schadelijke effecten veroorzaken op Natura 2000-gebieden.

De m.e.r.-beoordeling beperkt zich tot de effecten die veroorzaakt worden door de activiteit waarvoor een omgevingsvergunning aangevraagd moet worden, in dit geval de wijziging of uitbreiding van een installatie (de verandering).

Er is voor wat betreft het aspect stikstofdepositie geen sprake van aanzienlijke milieueffecten, als de verandering op zichzelf geen stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tot gevolg heeft (0,00 mol/ha/j), dan wel leidt tot een afname van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ten opzichte van de Wnb vergunde situatie.

Door de aanvrager is aangetoond dat de stikstofdepositie afneemt ten opzichte van de Wnb vergunde situatie. Dit is middels de AERIUS-calculator verschilberekening met kenmerk RPX4PBly92xy d.d. 14 januari 2026 aangetoond. In deze berekening is voor de beoogde situatie aangegeven dat het stalsysteem HE2.1.1 wordt toegepast. Met de aanpassing van de aanvraag is dit gewijzigd naar het stalsysteem HE2.1.2. Nu de ammoniakemissiefactor voor beide stalsystemen aan elkaar gelijk zijn, hebben wij deze berekening niet laten aanpassen. Deze berekening maakt ook geen onderdeel uit van het besluit.

Op 7 september 2022 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over een aantal emissiearme stalsystemen. In de kamerbrief "Voortgang integrale aanpak landelijk gebied en opvolging uitspraak Raad van State over Porthos" van 25 november 2022 is bevestigd door de minister dat de conclusies van deze uitspraak kunnen worden doorgetrokken naar alle emissiearme stalsystemen. Gesteld is dat voor het onderdeel natuur niet meer kan worden gegarandeerd dat er geen negatieve gevolgen voor beschermde natuurgebieden zijn. Beschermingsmaatregelen moeten daarom worden genomen.

De uitvoeringseisen van het huisvestingssysteem in optie 2 zijn gelijk aan de uitvoeringseisen van het huisvestingssysteem in optie 1. In de stallen vinden dus geen wijzigingen plaats. Om deze reden zijn wij van mening dat beschermingsmaatregelen niet noodzakelijk zijn. Voor het beoordelen van het onderdeel natuur kan van de ammoniakemissiefactor worden uitgegaan zoals opgenomen in de Or.

Binnen een afstand van 500 meter ligt geen Natura 2000-gebied. Om deze reden zijn er geen aanzienlijke milieueffecten voor beschermde diersoorten in de omgeving.

Een MER is dan ook niet nodig.

Grondwaterbeschermingsgebieden, stiltegebieden en dergelijke

De veehouderij ligt niet in of in de nabijheid van andere bijzondere gebieden.

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu

In het voorgenomen plan worden geen nieuwe stallen gebouwd. De gevraagde wijziging van de pluimveehouderij leidt niet tot aanzienlijke milieueffecten.

Landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang

De veehouderij is niet gelegen in een gebied met cultuurhistorische waarde.

4.2.2 Conclusie plaats van het project

De locatie van het project leidt niet tot aanzienlijke milieueffecten om reden waarvan een milieueffectrapport moet worden opgesteld.

4.3 Soort en kenmerken van het potentiële effect

Bij de soort en kenmerken van het potentiële effect wordt in samenhang met de onder de punten 1 en 2 uiteengezette criteria, het volgende in aanmerking genomen:

1. de orde van grootte en het ruimtelijk bereik van de effecten (bijvoorbeeld geografisch gebied en omvang van de bevolking die getroffen kan worden);
2. de aard van het effect;
3. het grensoverschrijdend karakter van het effect;
4. de waarschijnlijkheid van het effect;
5. de verwachte aanvang, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect;
6. de cumulatie van effecten van andere bestaande en/of goedgekeurde projecten;
7. de mogelijkheid om de effecten doeltreffend te verminderen.

4.3.1 Overwegingen

Kenmerken van het potentiële effect

De kenmerken van de belangrijkste (mogelijk) optredende milieueffecten zijn hiervoor aan de orde gesteld. Daaruit kan het volgende worden afgeleid. De aangeleverde gegevens bieden voldoende inzicht in het bereik, waarschijnlijkheid, orde, grootte en complexiteit van de effecten vanuit de veehouderij. Er is geen sprake van grensoverschrijdende effecten. De aangeleverde gegevens bieden voldoende inzicht in duur, frequentie, cumulatie en de onomkeerbaarheid van de effecten.

4.3.2 Conclusie soorten en kenmerken van het potentiële project

Van potentiële aanzienlijke effecten is als gevolg van het voorgenomen project geen sprake. In dit kader dient geen MER te worden gemaakt.

Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de soort en de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat het project aanzienlijke milieueffecten kan hebben.

4.4 Conclusie

De voorgenomen projectactiviteit van Van Doren Zeeland B.V. leiden niet tot aanzienlijke milieueffecten, die via een MER nader onderzocht moeten worden. De kenmerken van het project, de locatie van het project en de soort en kenmerken van het potentiële effect zijn voldoende inzichtelijk. Aan de omgevingsvergunning worden daarom op grond van artikel 11.11 van het Ob geen voorschriften verbonden.

5 Toetsingskader Milieu

5.1 Inleiding

De aanvraag heeft betrekking op een milieubelastende activiteit (MBA) als bedoeld in artikel 3.200 van het Bal. Het gaat hier om de volgende MBA:

MBA	Artikel	Omschrijving
veehouderij	3.201	IPPC, categorie 6.6. van de Richtlijn

Het betreft een MBA waartoe één of meer IPPC-installaties behoren, zoals genoemd in Bijlage I categorie 6.6 van de Richtlijn industriële emissies (Rie).

5.2 Besluit activiteiten leefomgeving

Binnen de milieubelastende activiteit vinden de volgende activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van de algemene regels van hoofdstuk 4 van het Bal:

- kleinschalig tanken (paragraaf 4.39 Bal);
- bereiden van drinkwater voor landbouwhuisdieren (paragraaf 4.81 Bal);
- dierenverblijven (paragraaf 4.82 Bal);
- opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie (paragraaf 4.83 Bal);
- opslaan van goederen (paragraaf 4.104 Bal).

Daarnaast gelden voor de milieubelastende activiteit de volgende paragrafen van afdeling 22.3 van het omgevingsplan (de bruidsschat):

- paragraaf 22.3.4 Geluid;
- paragraaf 22.3.6 Geur;
- paragraaf 22.3.8.2 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
- paragraaf 22.3.8.3 Lozen van huishoudelijk afvalwater.

5.3 Zorgplicht

5.3.1 Specifieke zorgplicht

Voor milieubelastende activiteiten zoals omschreven in het Bal geldt naast algemene regels of een eventuele vergunningplicht een specifieke zorgplicht.

Deze specifieke zorgplicht staat in artikel 2.11 van het Bal. Hij geldt voor de milieubelastende activiteiten die in hoofdstuk 3 van het Bal zijn aangewezen. Dat betekent dat de specifieke zorgplicht ook geldt voor activiteiten, waarvoor in hoofdstuk 4 en 5 voorschriften zijn opgenomen.

Artikel 2.11 van het Bal bestaat uit twee delen. Het eerste deel verplicht degene die de activiteit verricht om zorg te dragen voor bepaalde milieubelangen. Hoewel de zorgplicht een open norm is en moet blijven, wordt in het tweede deel van het artikel nader geconcretiseerd waaruit die zorgplicht in ieder geval bestaat. Dit geeft een handvat aan degene die de activiteit verricht om de vereiste zorg in te vullen. Het betreft geen uitputtende concretisering.

In het algemeen zal de specifieke zorgplicht niet overtreden worden indien de activiteit op de gebruikelijke manier wordt uitgevoerd. De specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan duidelijk is dat deze niet toegestaan kunnen worden en iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen.

De specifieke zorgplicht hebben wij nader ingevuld met maatwerkvoorschriften op grond van artikel 2.13 van het Bal. De maatwerkvoorschriften staan in hoofdstuk 1 Maatwerkvoorschriften milieu.

5.4 Toetsing aanvraag

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij conform artikel 8.9 van het Bkl beoordeeld of:

- milieuverontreiniging door de activiteit geïntegreerd wordt voorkomen of, wanneer dit niet mogelijk is, beperkt;
- emissies in de lucht, het water en de bodem en het ontstaan van afval door die activiteit worden voorkomen of, wanneer dat niet mogelijk is, beperkt om een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken;
- alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
- de voor de activiteit in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden toegepast;
- geen significante verontreiniging wordt veroorzaakt;
- energie doelmatig wordt gebruikt;
- maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken;
- bij de definitieve beëindiging van activiteiten maatregelen worden getroffen om elk risico van milieuverontreiniging door de activiteit voor het terrein waarop de activiteit werd verricht, te voorkomen of te beperken, als dat nodig om dat terrein weer geschikt te maken voor toekomstig hergebruik;
- het ontstaan van afvalstoffen en afvalwater zo veel mogelijk wordt voorkomen of beperkt en de ontstane afvalstoffen doelmatig worden beheerd.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe. Wij beperken ons tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

De aangevraagde wijzigingen hebben geen gevolgen voor de aspecten afvalpreventie, bodem, bedrijfsafvalwater en veiligheid. Deze aspecten zijn dan ook niet beoordeeld.

6 DIERENVERBLIJVEN EN EMISSIE

6.1 Dieraantallen en (huisvestings)systemen vergund

In tabel 1 zijn het aantal dieren, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OU_E/s) en de fijnstofemissie (gram PM₁₀ per jaar) weergegeven op basis van de geldende vergunning. De emissiefactoren zijn per dierplaats. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 1 geldende vergunning.

Stal nr	Diercategorie	Omrekenfactor			Aanvraag			
		Kg NH ₃ / dier / jaar	ou _E / dier / sec	g / dier / jaar	aantal	Kg NH ₃ / jaar	ou _E / sec	g / jaar
1	Ouderdieren van vleeskuikens van 19 weken en ouder (HE4.1 Groepskooi met mestband en geforceerde mestdroging (OW 2009.23.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 0%	0,08	0,93	8	24.000	1.920,0	22.320,0	192.000,0
2	Ouderdieren van vleeskuikens van 19 weken en ouder (HE4.1 Groepskooi met mestband en geforceerde mestdroging (OW 2009.23.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 0%	0,08	0,93	8	10.454	836,32	9.722,22	83.632,0
3	Ouderdieren van vleeskuikens van 19 weken en ouder (HE4.1 Groepskooi met mestband en geforceerde mestdroging (OW 2009.23.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 0%	0,08	0,93	8	24.000	1.920,0	22.320,0,0	192.000,0
	Totaal					4.676,32	54.362,22	467.632,0

Het emissiearme huisvestingssysteem Groepskooien met mestbeluchting en geforceerde mestdroging is niet meer onder het nummer BWL 2009.23 opgenomen in bijlage V van de Or. Toen op 26 maart 2015 de vergunning voor dit huisvestingssysteem werd verleend, was wel sprake van een geldig nummer voor dit huisvestingssysteem. De systeembeschrijving van dit huisvestingssysteem is door nieuwe inzichten geactualiseerd en is vervangen door de systeembeschrijving met het nummer OW 2009.23.V1.

Op de systeembeschrijving met dit nummer staat vermeld dat deze de beschrijving BWL 2009.23 van november 2009 vervangt. Voor wat betreft de emissiefactoren van dit systeem is aangesloten bij de emissiefactoren die voor dit systeem met het nieuwe nummer zijn vastgesteld.

6.2 Dieraantallen en (huisvestings)systemen aanvraag

Het aantal dieren waarvoor vergunning wordt gevraagd, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OU_E/s) en de fijnstofemissie (gram PM₁₀ per jaar) zijn in tabel 2 weergegeven. De emissiefactoren zijn per dierplaats. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 2 aangevraagde vergunning optie 1 (gewijzigd ventilatiesysteem).

Stal nr	Diercategorie	Omrekenfactor			Aanvraag			
		Kg NH ₃ / dier / jaar	ou _E / dier / sec	g / dier / jaar	aantal	Kg NH ₃ / jaar	ou _E / sec	g / jaar
1	Ouderdieren van vleeskuikens van 19 weken en ouder (HE4.1 Groepskooi met mestband en geforceerde mestdroging (OW 2009.23.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 0%	0,08	0,93	8	24.000	1.920,0	22.320,0	192.000,0
2	Ouderdieren van vleeskuikens van 19 weken en ouder (HE4.1 Groepskooi met mestband en geforceerde mestdroging (OW 2009.23.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 0%	0,08	0,93	8	10.454	836,32	9.722,22	83.632,0
3	Ouderdieren van vleeskuikens van 19 weken en ouder (HE4.1 Groepskooi met mestband en geforceerde mestdroging (OW 2009.23.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 0%	0,08	0,93	8	24.000	1.920,0	22.320,0,0	192.000,0
	Totaal					4.676,32	54.362,22	467.632,0

Tabel 3 aangevraagde vergunning optie 2.

Stal nr	Diercategorie	Omrekenfactor			Aanvraag			
		Kg NH ₃ / dier / jaar	ou _E / dier / sec	g / dier / jaar	aantal	Kg NH ₃ / jaar	ou _E / sec	g / jaar
1	Legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder (HE2.1.2; Koloniehuisvesting met mestbandbeluchting (OW 2009.10.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1)) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 55%	0,03	0,35	10,35	39.910	1.197,3	13.968,5	413.068,5
2	Legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder (HE2.1.2; Koloniehuisvesting met mestbandbeluchting (OW 2009.10.V1))	0,03	0,35	23,00	17.380	521,4	6.083,0	399.740,0
3	Legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder (HE2.1.2; Koloniehuisvesting met mestbandbeluchting (OW 2009.10.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1)) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 55%	0,03	0,35	10,35	39.910	1.197,3	13.968,5	413.068,5
	Totaal					2.916,0	34.020,0	1.225.877,0

6.3 Toepassing huisvestingssystemen

Optie 1

In de stallen 1, 2 en 3 wordt een emissiearm huisvestingssysteem toegepast waarbij is verwezen naar een nummer van een systeembeschrijving. De uitvoering van dit emissiearme huisvestingssysteem in de stallen met de nummers 1, 2 en 3 moet overeenkomen met de beschrijving van OW 2009.23.V1. Dit is opgenomen in artikel 4.5 van de Omgevingsregeling (Or), artikel 4.817 van het Bal verwijst hiernaar.

Op basis van de gegevens bij de aanvraag is vastgesteld welke huisvestingssysteem in de aanvraag is opgenomen. Dit systeem is vermeld in tabel 2.

Voor de berekening van de emissies uit de dierenverblijven kan terecht van de in deze tabel opgenomen emissiefactor worden uitgegaan. Doordat artikel 4.817 van het Bal een rechtstreekse werking heeft is voor dit onderdeel geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

Optie 2

In de stallen 1, 2 en 3 wordt een emissiearme huisvestingssysteem toegepast waarbij is verwezen naar een nummer van een systeembeschrijving. De uitvoering van dit emissiearme huisvestingssysteem in de stallen met de nummers 1, 2 en 3 moet overeenkomen met de beschrijving van OW 2009.10.V1. Dit is opgenomen in artikel 4.5 van de Omgevingsregeling (Or), artikel 4.817 van het Bal verwijst hiernaar.

Op basis van de gegevens bij de aanvraag is vastgesteld welke huisvestingssysteem in de aanvraag is opgenomen. Dit systeem is vermeld in tabel 3. Voor de berekening van de emissies uit de dierenverblijven kan terecht van de in deze tabel opgenomen emissiefactor worden uitgegaan. Doordat artikel 4.817 van het Bal een rechtstreekse werking heeft is voor dit onderdeel geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

7 BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunning voorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de milieubelastende activiteit voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat bij het uitoefenen van de milieubelastende activiteit ten minste de voor die milieubelastende activiteit in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Bij het bepalen van de BBT moet rekening gehouden worden met de BBT-conclusies en informatiedocumenten in bijlage XVIII, onder A, van het Bkl.

7.1 IPPC-installatie

De Europese richtlijn industriële emissies (RIE) geeft milieueisen voor de installaties die genoemd staan in de bij de richtlijn behorende bijlage I. Wanneer een installatie daar genoemd is, spreken we van een IPPC-installatie. Voor veehouderijen vallen de volgende installaties onder de werking van de RIE:

- meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee, of;
- meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens (van meer dan 30 kg), of;
- meer dan 750 plaatsen voor zeugen.

De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, heeft betrekking op de realisatie van een bedrijf met 58.454 dierplaatsen van ouderdieren van vleeskuikens (optie 1) of 97.200 dierplaatsen voor ouderdieren van legrassen (optie 2). Hiermee wordt de ondergrenswaarde van 40.000 plaatsen voor pluimvee overschreden waardoor de installatie moet worden aangemerkt als een IPPC-installatie. Het toetsingskader wordt gevormd door de betreffende artikelen van de Omgevingswet waarin de RIE is geïmplementeerd.

7.2 BBT-documenten

Er moet worden voldaan aan de BBT-conclusies voor de hoofdactiviteit en aan andere relevante BBT-conclusies.

Op grond van de beoordelingsregels van het Bkl moet voor het bepalen van BBT voor de installaties en processen binnen de milieubelastende activiteit aanvullend een toetsing plaatsvinden aan relevante aangewezen informatiedocumenten.

Met betrekking tot het bepalen van BBT bij het toetsen aan de BBT-conclusies bij vergunningverlening moet het bevoegd gezag bij het toetsen aan de BBT-conclusies de actualiteit hiervan nagaan ten aanzien van de ontwikkelingen van BBT die sinds het vaststellen van de BBT-conclusies hebben plaatsgevonden. Bronnen voor ontwikkelingen ten aanzien van BBT zijn onder andere de concepten van herziene BREF's.

Wij hebben rekening gehouden met de volgende BBT-conclusies:

Categorie in bijlage 1 RIE	Belangrijkste BBT-conclusies	Ook van belang zijnde BBT-conclusies / BREF's
6.6 Intensieve pluimvee- of varkenshouderij: a. met meer dan 40 000 plaatsen voor pluimvee; b. met meer dan 2 000 plaatsen voor mestvarkens (van meer dan 30 kg), of; c. met meer dan 750 plaatsen voor zeugen.	BBT conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij	BREF Op- en overslag bulkgoederen (BREF EFS) BREF Energie-efficiëntie

Een verdere beschouwing van de BBT is terug te vinden bij de afzonderlijke toetsing van de relevante milieucomponenten. In dit hoofdstuk is specifiek ingegaan op de BBT-conclusies.

7.3 BBT-conclusies

7.3.1 BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij

De BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij, zoals op 21 februari 2017 gepubliceerd door de Europese Commissie, bevatten de volgende aspecten.

Milieubeheerssystemen

Een milieubeheerssysteem heeft tot doel om de algehele milieuprestaties van de veehouderij te verbeteren. Het gaat dan onder meer om het opstellen van een milieubeleid, de planning, vaststelling en uitvoering van procedures en het controleren van de prestaties en het nemen van corrigerende maatregelen. Dit aspect vertaalt zich in de zin van een verplichte boekhouding, waarin onder meer water- en energieverbruik, hoeveelheid veevoer en de hoeveelheid afval en meststoffen worden bijgehouden.

Hiervoor gelden de registratieverplichtingen voor veevoer en mest op grond van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet, de onderhoudsvoorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal (huisvestingssystemen) en de registratievoorschriften in de maatwerkvoorschriften en het Bal (dieraantallen, energie, water en afval).

Goede bedrijfspraktijken

Dit aspect vertaalt zich in de ligging van de installatie, noodplannen, voorlichting en opleiding van personeel en het onderhouden van installaties. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal (voor zover dit van toepassing is). Daarnaast zijn hiervoor regels opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Dit geldt voor de voorlichting en opleiding van personeel en het onderhoud van gereedschap, machines en installaties (arbeidsmiddelen). Om veilig en gezond te kunnen werken dienen arbeidsmiddelen in goede staat te verkeren en op de juiste wijze te worden gebruikt. Opleiding en voorlichting van personeel is standaard bedrijfspraktijk. Voor specifieke installaties zijn controlevoorschriften opgenomen in het Bal (voor zover dit van toepassing is).

Een ander onderdeel van een goede bedrijfspraktijk is het zodanig situeren van activiteiten om overlast naar de omgeving te beperken. Dit vindt zijn uitwerking in de verschillende toetsingskaders die in deze beoordeling zijn behandeld.

Verder gaat het om het zodanig opslaan van dode dieren dat emissies worden voorkomen of verminderd. De regels voor het opslaan van dode dieren (kadavers) staan in de Regeling dierlijke producten. In de omgevingsvergunning is geen verdere toets nodig.

Voedingsbeheer (stikstof- en fosforuitscheiding met bijbehorende monitoring)

De uitstoot van mineralen uit mest, waar dit aspect betrekking op heeft, is geïmplementeerd in de Meststoffenwet en behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets. Met een normale landbouwpraktijk wordt voldaan aan deze BBT. Monitoring vindt op landelijk niveau plaats.

Water (efficiënt gebruik van water / productie afvalwater / emissies via afvalwater)

In de BBT-conclusies worden een aantal waterbesparende maatregelen en afvalwater beperkende technieken beschreven. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het gebruik van hogedrukreinigers welke zuiniger zijn bij het schoonspuiten van stallen, het ijken, controleren en onderhouden van de drinkwaterinstallatie, het bijhouden van het waterverbruik en de vervuilde zones van het erf zo klein mogelijk te houden. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal (zorgplicht). Een aantal technieken zijn onderdeel van een normale landbouwpraktijk.

Uit de aanvraag blijkt dat gebruik wordt gemaakt van morsarme drinkwatervoorzieningen. De watervoorziening wordt dagelijks gecontroleerd om lekkages vroegtijdig op te sporen. Verder worden stallen bij reiniging vooraf ingeweekt zodat de reiniging sneller en met minder water kan worden uitgevoerd. Met het toepassen van deze maatregelen wordt aan BBT voldaan. Voor het uitrijden van het afvalwater gelden de voorschriften uit het Bal.

Efficiënt gebruik van energie (energiebesparing)

In de BBT-conclusies worden enkele aspecten als isolatiewaarden in stallen, ventilatiewijzen en verlichting beschreven. In de aanvraag is aangegeven dat de stallen zijn aangesloten op een klimaatcomputer. Hierdoor wordt zowel de verwarming als de ventilatie gestuurd op de behoefte van de dieren. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen. Met het voldoen aan de energiebesparingsverplichting zoals omschreven in het Bal, wordt aan BBT voldaan.

Geluid (geluidsbeheerplan en geluidemissies)

Het is BBT om een geluidsbeheerplan op te zetten en na te leven en om één of een combinatie van de technieken te gebruiken om geluidsemissies te voorkomen of te beperken. Een geluidsbeheersplan is alleen van toepassing wanneer geluidshinder wordt verwacht of is aangetoond. Dit is geïmplementeerd in de vergunningverlening door de toetsing aan het gemeentelijk geluidbeleid (in het omgevingsplan) en/of de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (handreiking). Op basis van deze toetsing wordt geluidshinder voorkomen. Wanneer niet aan de geldende maatwerkvoorschriften voor geluid wordt voldaan, wordt daarop gehandhaafd. Het maken van een geluidsbeheerplan is daarom niet nodig.

Uit de aanvraag blijkt dat woningen van derden op voldoende liggen. Voor het uitvoeren van activiteiten die lawaai maken wordt zoveel mogelijk de nachtperiode en het weekend vermeden. De ventilatoren liggen aan de achterzijde van de stallen op een zo groot mogelijk afstand van woningen van derden.

Door het volgen van het omgevingsplan en het toepassen van bovenstaande maatregelen wordt aan deze BBT voldaan. Voor een verdere beschouwing van de geluidsemissies wordt hier volstaan met een verwijzing naar het hoofdstuk 'Geluid'.

Huisvesting (stofemissies (grof en fijnstof) voorkomen/geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring/geuremissies voorkomen/ammoniakemissie)

In de BBT-conclusies zijn, voor wat betreft de diercategorieën waarvoor voldoende bewezen technieken zijn ontwikkeld, huisvestingssystemen beschreven welke voldoen aan het criterium BBT.

De passende maatregelen tegen verontreiniging zijn voor de vergunninghouder hierbij niet alleen op het gebruik van de stallen van toepassing, maar ook op de kosten, bouwwijze, ontwerp, onderhoud en ontmanteling ervan. Hierbij spelen de emissies van ammoniak, geur, stof en geluid een rol, maar ook het energieverbruik en het afvalwater zijn afwegingscriteria.

In de beoogde situatie wordt bij de ouderdieren van legrassen en bij de ouderdieren van vleeskuikens een emissiearm huisvestingssysteem toegepast. Uit de beoordeling hierna onder het kopje '*BBT dierenverblijven voor ammoniak (hoofdstuk 6 Ammoniakemissie uit dierenverblijven)* en '*BBT dierenverblijven voor fijnstof (hoofdstuk 8 Emissie fijnstof uit dierenverblijven)*' blijkt dat de toegepaste emissiearme huisvestingssystemen voldoen aan het criterium dat het toepassen van de BBT vereist (toetsing op basis van het Bal).

Hieronder zijn de verschillende onderdelen uitgewerkt:

- stofemissies (grof en fijnstof) voorkomen

Met betrekking tot de stofemissie moet in elke stal één of een combinatie van technieken worden gebruikt. Het gaat hier om technieken om het ontstaan van stof te voorkomen, de concentratie van stof in de stal te verminderen en de uitstoot van stof te verminderen (verlagen stofconcentratie in de lucht uit de stal). Niet alle beschikbare fijnstof technieken zijn in de BBT-conclusie genoemd, zoals een nageschakelde droogtunnel of warmtewisselaars. Deze technieken zijn echter gelijkwaardig of beter dan andere in de BBT-conclusie genoemde technieken en kunnen daarom ook worden toegepast.

Door het toepassen van het beoogde huisvestingssysteem in stallen 1, 2 en 3 in beide opties en het gebruiken van de droogtunnel (in optie 2 voor de stallen 1 en 3) is aan deze BBT voldaan.

- geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring

Met betrekking tot geur is het BBT om bij een (bijna) overbelaste situatie of bij een historie van klachten op geurgevoelige objecten een geurbeheersplan te maken, uit te voeren en te evalueren. Aan de bijbehorende monitoring wordt voldaan door het toepassen van een geurberekening met V-stacks vergunning met gebruikmaking van de emissiefactoren (voor huisvestingssystemen) en reductiepercentages (voor aanvullende technieken) uit de bijlagen V en VI van de Or.

De beoordeling van de geurbelasting is hierna uitgewerkt in het hoofdstuk 'Geurhinder uit dierenverblijven'.

De geurbelasting op geurgevoelige objecten is hoger dan de norm voor geurbelasting. Er is geen sprake van een klachtenpatroon met betrekking tot geurhinder dat is veroorzaakt door dit bedrijf. Het opstellen van een geurbeheersplan is daarom niet nodig om aan deze BBT te voldoen. Dit is conform vaste jurisprudentie.

- geuremissies voorkomen

Voor het voldoen aan BBT voor het voorkomen van geuremissie moet een combinatie van de technieken worden toegepast.

De ventilatoren liggen aan de achterzijde van de stallen. Dit zorgt voor voldoende afstand tussen dit bedrijf en de voor geur gevoelige objecten. De mest uit de droogtunnel en stal 2 (alleen in optie 2) wordt opgeslagen in afsloten containers. Hiermee is aan deze BBT voldaan.

- ammoniakemissie

Voor ammoniak wordt voldaan aan BBT wanneer wordt voldaan aan de regels voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven uit het Bal.

Door het toepassen van een emissiearm huisvestingssysteem in de stallen 1, 2 en 3 in beide opties is aan deze BBT voldaan.

Voor wat betreft de emissies van ammoniak, geur en fijnstof wordt hier verder volstaan met een verwijzing naar de volgende hoofdstukken waarin dit is beschouwd.

Opslag van vaste mest (emissies naar de lucht/emissies naar water en bodem)

De vaste mest uit de droogtunnel en uit stal 2 (alleen in optie 2) wordt opgeslagen in afgesloten containers. Hiermee wordt voldoen aan BBT. Waar van toepassing gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal en/of het omgevingsplan.

Verwerking van mest op de boerderij (toepassen van mestverwerkingstechnieken)

Het mestbe-/verwerken is geen verplichting vanuit de BBT-conclusies, maar wanneer deze op bedrijfsniveau worden toegepast kunnen hieraan eisen worden gesteld. Afhankelijk van de lokale omstandigheden en regelgeving kan mestvergisting of mestscheiding al dan niet in combinatie met nitrificatie en denitrificatie van drijfmest als BBT worden beschouwd bij varkens. Voor pluimvee zijn dit de nageschakelde mestdroogtechnieken.

De mest uit de stallen 1, 2 en 3 in optie 1 en uit de stallen 1 en 3 in optie 2 wordt verder gedroogd in een droogtunnel. Deze techniek voldoet aan de BBT.

Het uitrijden van mest (voorkomen stikstof en fosforemissie/ammoniakemissie/onderwerken mest)

De regels voor het uitrijden van mest zijn opgenomen in paragraaf 3.2.20 van het Bal (op of in de bodem brengen van meststoffen). Dit behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets.

Gehele productieproces (berekenen ammoniakemissie)

Met de verplichte registratie op grond van de meststoffenwet (aan- en afvoer mineralen) en de gegevens uit de (aanvraag) omgevingsvergunning wordt invulling gegeven aan deze BBT-conclusie.

Monitoring (monitoring ammoniak/stof monitoren/monitoren ammoniak en fijnstof emissies bij stallen met luchtzuiveringsinstallaties)/monitoren overige parameters)

De BBT is om zowel ammoniakemissies als (fijn)stofemissies in de lucht te monitoren. Met het systeem van het berekenen van de ammoniak- en fijnstofemissie in de Or wordt aan deze BBT-conclusie voldaan. Het is BBT om een luchtzuiveringsinstallatie te bemeten volgens een protocol en daarnaast de werking van het systeem te monitoren. Met de monitoringseisen in systeembeschrijvingen wordt aan deze eis voldaan. Het is BBT om diverse parameters te registreren. Dit kan ook als onderdeel van het milieubeheerssysteem (zie hiervoor).

7.3.2 BREF Op- en overslag bulkgoederen (BREF EFS)

De BREF EFS is van toepassing op de opslag, het transport en de verlading van vloeistoffen, vloeibare gasen en vaste stoffen bij IPPC-installaties onafhankelijk van de sector of industrie. Deze horizontale BREF gaat in op de emissies naar de lucht, bodem, water, waarbij de meeste aandacht uitgaat naar de emissies naar de lucht. De informatie met betrekking tot emissies van de opslag, handeling en transport van vaste stoffen is gericht op stof.

In de categorie specifieke BREF's (primaire BREF's) zijn ook technieken opgenomen voor op- en overslag. Die technieken zijn dan specifiek voor die branche. De specifieke maatregelen uit de primaire BREF's verdienen de voorkeur boven de generieke maatregelen uit de horizontale BREF's. Zo zijn in de BBT-conclusies voor de intensieve pluimvee- of varkenshouderij specifieke maatregelen opgenomen voor de opslag van dierlijke mest.

Voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen en de opslag van vloeistoffen en gasen in opslagtanks zijn voorwaarden gesteld in de PGS-richtlijnen.

Deze zijn van toepassing op basis van de algemeen werkende regels in het Bal. De technische en organisatorische maatregelen uit de BREF EFS zijn verwerkt in deze Nederlandse BBT-documenten.

De eisen aan emissies naar de lucht uit deze BREF zijn opgenomen in het Bal. De BBT-conclusies in de BREF EFS hebben mede betrekking op emissies naar de lucht. Ten behoeve van deze aanvraag moeten de gevolgen voor het milieu worden beoordeeld, voor zover deze betrekking hebben op emissies naar de lucht en geur. Deze beoordeling is weergegeven in het hoofdstuk 'Lucht' in deze overwegingen.

Voor de aangevraagde activiteiten en daarbij behorende voorzieningen zijn, rekening houdend met de in dit besluit opgenomen voorschriften, in overeenstemming met de in de BREF EFS genoemde BBT. De maatregelen staan in een redelijke verhouding tot de schaal van de installatie.

7.3.3 BREF Energie-efficiëntie

De BREF Energie-efficiency is van toepassing op alle IPPC-installaties, behalve degenen die vallen onder het systeem van Emissiehandel. Deze BREF bevat derhalve richtsnoeren en conclusies inzake technieken voor energie-efficiëntie die voor alle onder de RIE vallende installaties in het algemeen als BAT-compatibel worden beschouwd. Deze BREF:

- bevat geen specifieke informatie over processen en activiteiten in sectoren die onder andere BREF-documenten vallen;
- stelt geen sectorspecifieke BBT vast.

Proces specifieke BAT voor energie-efficiëntie en daarmee samenhangende energieverbruiksniveaus worden in de desbetreffende verticale sectorspecifieke BREF-documenten gegeven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen moet worden voldaan aan paragraaf 5.4.1 van het Bal. Hiermee zijn de aangevraagde en vergunde activiteiten in overeenstemming met de BREF Energie-efficiëntie.

8 AMMONIAKEMISSION UIT DIERENVERBLIJVEN

8.1 BBT dierenverblijven ammoniak

8.1.1 Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Bal, artikelen 4.806, eerste lid, 4.807, 4.820 en 4.821.

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen zijn maximale emissiewaarden voor ammoniak opgenomen in het Bal.

Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen, met inbegrip van een aanvullende techniek, met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingssysteem met inbegrip van een aanvullende techniek voldoet aan de in het Bal gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingssysteem in combinatie met de aanvullende techniek een voor de installatie in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, worden aangemerkt als de BBT.

8.1.2 Toetsing emissie-eis ammoniak op basis van het Bal

Optie 1

In tabel 4 is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Tabel 4 huisvestingssystemen aangevraagde situatie optie 1. Emissiefactor op basis van bijlage V (voor huisvestingssystemen) van de Omgevingsregeling en maximale emissiewaarde op basis van artikel 4.820 (varkens, kippen en kalkoenen) van het Bal.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Emissiefactor (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Kolom maximale emissiewaarde (A,B,C, of N.v.t.)
1	Ouderdieren van vleeskuikens van 19 weken en ouder (HE4.1 Groepskooi met mestband en geforceerde mestdroging (OW 2009.23.V1))	24.000	0,08	0,435	A
2	Ouderdieren van vleeskuikens van 19 weken en ouder (HE4.1 Groepskooi met mestband en geforceerde mestdroging (OW 2009.23.V1))	10.454	0,08	0,435	A
3	Ouderdieren van vleeskuikens van 19 weken en ouder (HE4.1 Groepskooi met mestband en geforceerde mestdroging (OW 2009.23.V1))	24.000	0,08	0,435	A

In de stallen 1, 2 en 3 voor 58.454 ouderdieren van vleeskuikens overschrijdt de emissiefactor van het huisvestingssysteem de maximale emissiewaarde niet. De uitvoering van deze stallen voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

Optie 2

In tabel 5 is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Tabel 5 huisvestingssystemen aangevraagde situatie. Emissiefactor op basis van bijlage V (voor huisvestingssystemen) van de Omgevingsregeling en maximale emissiewaarde op basis van artikel 4.820 (varkens, kippen en kalkoenen) van het Bal.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Emissiefactor (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Kolom maximale emissiewaarde (A,B,C, of N.v.t.)
1	Legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder (HE2.1.2 Koloniehuisvesting met mestbandbeluchting (OW 2009.10.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1)) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 55%	39.910	0,03	0,15	A
2	Legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken Legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder (HE2.1.2 Koloniehuisvesting met mestbandbeluchting (OW 2009.10.V1));	17.380	0,03	0,15	A
3	Legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder (HE2.1.2 Koloniehuisvesting met mestbandbeluchting (OW 2009.10.V1)); Mestdrogen (AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1)) Reductieperc. A: 0% / G: 0% / F: 55%	39.910	0,03	0,15	A

In de stallen 1, 2 en 3 voor 97.200 ouderdieren van legrassen overschrijdt de emissiefactor van het huisvestingssysteem de maximale emissiewaarde niet. De uitvoering van deze stallen voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

8.1.3 Conclusie BBT dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel ammoniak aan de eisen van het Bal. Dit onderdeel is geen reden voor het weigeren van de gevraagde vergunning.

9 GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN

9.1 Toetsingskader

De aanvraag is getoetst aan het omgevingsplan gemeente Maashorst (geldend vanaf 4 maart 2025) en aan de Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Maashorst (geldend vanaf 30 november 2023).

In tabel 6 staan de normen voor de geurbelasting en afstandseisen die van toepassing zijn.

Tabel 6 geurnormen en afstandseisen.

Ligging en aard geurgevoelig gebouw	Afstandseis / norm	Waarde
<i>Geen onderdeel veehouderij</i>		
In de bebouwde kom	Norm	1,0 en 6,0 OU _E /m ³
In het buitengebied	Norm	9,0 OU _E /m ³
In de bebouwde kom	afstand gevel	50 meter
In het buitengebied	afstand gevel	25meter
<i>Onderdeel veehouderij</i>		
In de bebouwde kom	afstand emissiepunt	100 meter
In het buitengebied	afstand emissiepunt	50 meter
In de bebouwde kom	afstand gevel	50 meter
In het buitengebied	afstand gevel	25 meter

9.2 Toetsing geurhinder

De geurhinder, die afkomstig is van de installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven, is getoetst aan de normen voor de geurbelasting en de afstandseisen uit het omgevingsplan.

Wanneer in de gevraagde situatie aan de normen voor de geurbelasting en/of afstandseisen wordt voldaan, dan vormt geurhinder uit dierenverblijven geen weigeringsgrond voor de aanvraag. Wanneer niet aan de normen en/of afstand eisen wordt voldaan, dan mag in bepaalde gevallen de gevraagde vergunning niet worden geweigerd op grond van geurhinder uit dierenverblijven.

Binnen de installatie worden dieren van diercategorieën gehouden waarvoor een geuremissiefactor geldt.

9.3 Beoordeling dieren met geuremissiefactoren

Bij diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld in de Or, moet met behulp van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' de geurbelasting op het geurgevoelige gebouw worden bepaald. In afwijking hiervan moet tot geurgevoelige gebouwen die deel uitmaken van een andere veehouderij een vaste afstand worden aangehouden (artikel 22.100 van het omgevingsplan).

Tot geurgevoelige gebouwen binnen een bebouwingscontour geur moet een afstand tenminste 100 meter worden aangehouden. Buiten een bebouwingscontour geur is deze afstand tenminste 50 meter.

Ook moet op grond van artikel 22.103 van het omgevingsplan een afstand tussen het geurgevoelige gebouw en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden. Deze afstand bedraagt tenminste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige gebouwen binnen een bebouwingscontour geur en tenminste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige gebouwen buiten een bebouwingscontour geur.

Wanneer het geurgevoelige gebouw een functionele binding heeft met de milieubelastende activiteit zijn de vereiste afstanden op dat gebouw niet van toepassing.

Geurgevoelige gebouwen die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij worden nog steeds beschouwd als een geurgevoelig gebouw bij een veehouderij.

Voor deze gebouwen wordt daarom niet getoetst aan een norm voor de geurbelasting, maar geldt een vereiste afstand. Ook voor een gebouw dat op of na 19 maart 2000 is gebouwd op een kavel die op dat tijdstip in gebruik was als veehouderij, en die is gebouwd in samenhang met het geheel of gedeeltelijk buiten werking stellen van deze veehouderij en in samenhang met de sloop van de bedrijfsgebouwen bij deze veehouderij, moet op grond van omgevingsplan (artikel 22.100) een vaste afstand worden aangehouden. Deze afstand bedraagt voor geurgevoelige gebouwen binnen een bebouwingscontour geur tenminste 100 meter en voor geurgevoelige gebouwen buiten een bebouwingscontour geur tenminste 50 meter.

De maximale geurbelasting (norm) op een geurgevoelig object is vastgelegd in de Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Maashorst. Deze Verordening is op grond van het overgangsrecht nog steeds van toepassing (artikel 4.6 van de Invoeringswet omgevingswet).

De berekeningen van de geurbelasting in beide opties met het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' is bij de aanvraag gevoegd, zie het document 'Toelichting invoergegevens V-stacks' van 18 december 2025.

Optie 1

In tabel 7 is een overzicht gegeven van de geurgevoelige gebouwen in de directe omgeving van het bedrijf. Dit betreft een selectie van de geur gevoelige objecten die in de berekening zijn opgenomen. Per gebouw is daarbij zowel de werkelijke afstand als de minimaal vereiste afstand aangegeven en waar nodig is ingegaan op de werkelijke geurbelasting en de van toepassing zijnde norm voor de geurbelasting.

Tabel 7 geurbelasting en geurhinder, situatie aangevraagde vergunning optie 1.

Geurgevoelige gebouwen, niet zijnde een veehouderij:						
Adres geurgevoelig gebouw	Cat. gebouw	Geurbelasting (OU _E /m ³)		Gemeten tot buitenzijde		
		Werkelijk	Norm	Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Stal
Kreitsberg 1	Buiten	9,3	9,0	315	50	3
Reekseweg 10	Buiten	10,5	9,0	266	50	3
Reekseweg 7	Buiten	6,2	9,0	396	50	3
Voederheil 4	Buiten	4,5	9,0	315	50	2
Voederheil 6	Binnen	4,1	1,0	318	100	2
Voederheil 6A	Binnen	4,3	1,0	324	100	2
Vogelwikke 9	Binnen	2,2	1,0	654	100	2
Melkpad 51	Binnen	2,2	1,0	604	100	2
Kerkstraat 132-134	Binnen	4,2	1,0	376	100	2
Roskam 2-4	Binnen	3,6	1,0	444	100	2
Kleine Graspeel 4b	Binnen	4,7	1,0	341	100	2
Geurgevoelige gebouwen, zijnde een veehouderij:						
Adres geurgevoelig gebouw	Cat. gebouw	Gemeten tot emissiepunt			Gemeten tot buitenzijde	
		Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Stal	Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)
Reekseweg 6	buiten	241	50	3	160	25
Logtschedijk 2	buiten	224	50	2	224	25
Logtschedijk 2A	buiten	223	50	1	223	25
Logtschedijk 4	buiten	230	50	3	230	25

Legenda:

Cat. gebouw: categorie indeling van het betreffende gebouw, binnen is binnen de bebouwingscontour geur en buiten is buiten de bebouwingscontour geur.

Aanvrager verzoekt de gevraagde vergunning te verlenen met toepassing van het bepaalde in artikel 22.99, lid 1 van het omgevingsplan. Dit houdt in dat de vergunning niet wordt geweigerd wanneer de geurbelasting niet toeneemt en per diercategorie het aantal te houden dieren niet toeneemt.

In de beoogde situatie neemt de geurbelasting en het aantal te houden ouderdieren van vleeskuikens niet toe (zie tabel 8). De geurbelasting staat verlening van de vergunning niet in de weg.

Tabel 8 overzichtstabel geurbelasting in de vergunde en beoogde situatie

Geurgevoelige gebouwen waarvoor in de aangevraagde situatie niet aan de norm voor geurbelasting wordt voldaan (zie tabel 7):		
Adres geurgevoelig gebouw	Geurbelasting (OU _E /m ³)	
	Werkelijk vergund	Werkelijk aangevraagd
Kreitsberg 1	10,3	9,3
Reekseweg 10	11,5	10,5
Voederheil 6	4,4	4,1
Voederheil 6A	4,7	4,3
Vogelwikke 9	2,3	2,2
Melkpad 51	2,3	2,2
Kerkstraat 132-134	4,5	4,2
Roskam 2-4	3,8	3,6
Klein Graspeel 4b	5,0	4,7

Legenda:

Werkelijk vergund: berekende geurbelasting met 'V-Stacks vergunning' voor de vergunde situatie.

Werkelijk gevraagd: berekende geurbelasting met 'V-Stacks vergunning' voor de aangevraagde situatie.

Optie 2

In tabel 9 is een overzicht gegeven van de geurgevoelige gebouwen in de directe omgeving van het bedrijf. Dit betreft een selectie van de geur gevoelige objecten die in de berekening zijn opgenomen. In de aangeleverde berekening is voor stal 2 het x/y coördinaat niet juist opgenomen. Wij hebben daarom voor geselecteerde geur gevoelige objecten een nieuwe berekening gemaakt (zie bijlage V-stacksberekeningen).

Per gebouw is daarbij zowel de werkelijke afstand als de minimaal vereiste afstand aangegeven en waar nodig is ingegaan op de werkelijke geurbelasting en de van toepassing zijnde norm voor de geurbelasting.

Tabel 9 geurbelasting en geurhinder, situatie aangevraagde vergunning.

Geurgevoelige gebouwen, niet zijnde een veehouderij:							
Adres geurgevoelig gebouw	Cat. gebouw	Geurbelasting (OU _E /m ³)		Gemeten tot buitenzijde			
		Werkelijk	Norm	Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Stal	
Kreitsberg 1	buiten	6,3	9,0	315	50	3	
Reekseweg 10	Buiten	7,2	9,0	266	50	3	
Reekseweg 7	Buiten	4,1	9,0	396	50	3	
Voederheil 4	Buiten	2,9	9,0	315	50	2	
Voederheil 6	Binnen	2,7	1,0	318	100	2	
Voederheil 6A	Binnen	2,8	1,0	324	100	2	
Vogelwikke 9	Binnen	1,4	1,0	654	100	2	
Melkpad 51	Binnen	1,4	1,0	604	100	2	
Kerkstraat 132-134	Binnen	2,7	1,0	376	100	2	
Roskam 2-4	Binnen	2,3	1,0	444	100	2	
Kleine Graspeel 4b	Binnen	3,0	1,0	341	100	2	
Geurgevoelige gebouwen, zijnde een veehouderij:							
Adres geurgevoelig gebouw	Cat. gebouw	Gemeten tot emissiepunt			Gemeten tot buitenzijde		
		Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Stal	Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Stal
Reekseweg 6	buiten	241	50	1	160	25	3
Logtschedijk 2	Buiten	224	50	2	224	25	2
Logtschedijk 2A	Buiten	223	50	1	223	25	1
Logtschedijk 4	buiten	230	50	3	230	25	3

Legenda:

Cat. gebouw: categorie indeling van het betreffende gebouw, binnen is binnen de bebouwingscontour geur en buiten is buiten de bebouwingscontour geur.

De gevraagde vergunning heeft betrekking op een uitbreiding van het aantal te houden ouderdieren van legrassen. Aanvrager verzoekt de gevraagde vergunning te verlenen met toepassing van het bepaalde in artikel 22.99, lid 2 van het omgevingsplan. Dit houdt in dat de vergunning niet wordt geweigerd wanneer:

- voor het eerder vergunde veebestand één of meerdere geurbelastingreducerende maatregelen worden toegepast, en;
- de geurbelasting na uitbreiding niet meer bedraagt dan het gemiddelde van de norm voor geurbelasting, die voor het betreffende gebouw is opgenomen in de geurverordening, en de waarde voor geurbelasting op het betreffende gebouw in de vigerende situatie (de rechtmatige situatie voor het realiseren van de gevraagde uitbreiding).

Voor de geurgevoelige gebouwen waarop in de aangevraagde situatie sprake is van een hogere waarde voor de geurbelasting dan de norm, die van toepassing is op basis van de geurverordening, geldt een maximum voor de toegestane geurbelasting (het geurbelastingplafond).

Berekeningen van de geurbelasting met het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' voor de vergunde situatie zijn eveneens bij de aanvraag gevoegd, zie het document 'Toelichting invoergegevens V-stacks' van 18 december 2025, ingediend op 15 januari 2026. Ook op basis van de vergunde situatie wordt voor de adressen gelegen binnen de bebouwingscontour van 1,0 OU_E/m³ niet aan de norm voor geurbelasting voldaan.

De uitbreiding van de capaciteit van de installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven wordt gecompenseerd door het nemen van een geurbelasting reducerende maatregel. Het gaat hierbij om het aanpassen van de emissiepunten van de stallen. Door toepassing van deze geurbelasting reducerende maatregel neemt de geurbelasting ten opzichte van de vergunde situatie af.

Als geurbelasting reducerende maatregel wordt in de beoogde situatie de gemiddelde EP hoogte van stallen verhoogd.

De met 'V-stacks vergunning' berekende geurbelasting voor de verschillende situaties zijn in tabel 10 naast elkaar gezet. De toegestane geurbelasting voor de aangevraagde situatie (het geurbelastingplafond) is gelijk aan de norm voor de geurbelasting op basis van de geurverordening, vermeerderd met de helft van het verschil tussen de geurbelasting in de vergunde en de norm voor geurbelasting op basis van de geurverordening.

Ook dit geurbelastingplafond is opgenomen in tabel 10. Uit een vergelijking van de werkelijke geurbelasting in de aangevraagde situatie met het geurbelastingplafond volgt dat voor deze objecten de afwijking van de norm voor geurbelasting de vergunningverlening niet in de weg staat.

Tabel 10 overzichtstabel geurbelasting in verschillende situaties optie 2

Adres geurgevoelig gebouw	Geurbelasting (OU _e /m ³)				
	Werkelijk vergund	Norm	Verschil	Plafond	Werkelijk gevraagd
Voederheil 6	4,4	1,0	3,4	2,7	2,7
Voederheid 6A	4,7	1,0	3,7	2,9	2,8
Vogelwikke 9	2,3	1,0	1,3	1,7	1,4
Melkpad 51	2,3	1,0	1,3	1,7	1,4
Kerkstraat 132-134	4,5	1,0	3,5	2,8	2,7
Roskam 2-4	3,8	1,0	2,8	2,4	2,3
Kleine Graspeel 4b	5,0	1,0	4,0	3,0	3,0

Legenda:

Werkelijk vergund: berekende geurbelasting met 'V-Stacks vergunning' voor de vergunde situatie.

Norm: de norm voor geurbelasting die voor het betreffende gebouw is opgenomen in het omgevingsplan.

Verschil: werkelijk vergund min norm.

Plafond: de toegestane geurbelasting voor de aangevraagde situatie, is norm plus de helft van het verschil.

Werkelijk gevraagd: berekende geurbelasting met 'V-Stacks vergunning' voor de aangevraagde situatie.

9.4 Conclusie geurhinder dierenverblijven

De afstanden tot en de geurbelasting op geurgevoelige gebouwen vormen geen reden om de gevraagde vergunning te weigeren.

10 EMISSIE FIJNSTOF UIT DIERENVERBLIJVEN

10.1 BBT dierenverblijven voor fijnstof

10.1.1 Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Bal, artikelen 4.806, eerste lid, 4.807, 4.822 en 4.823.

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen voor fijnstof (PM_{10}) zijn maximale emissiewaarden opgenomen in het Bal. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen, met inbegrip van een aanvullende techniek, met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is.

Wanneer een huisvestingssysteem met inbegrip van een aanvullende techniek voldoet aan de in het Bal gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingssysteem, met inbegrip van de aanvullende techniek(en), een voor de installatie in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, worden aangemerkt als de BBT.

10.1.2 Toetsing emissie-eis fijnstof (PM_{10}) op basis van het Bal

De stallen 1, 2 en 3 voor het houden van ouderdieren van vleeskuikens of ouderdieren van legrassen zijn dierenverblijven die zijn opgericht voor 1 juli 2015.

Op deze stallen is geen maximale emissiewaarde van toepassing (artikel 4.834 van het Bal). De uitvoering van deze stallen voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

10.1.3 Conclusie BBT dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel fijnstof aan de eisen van het Bal. Dit onderdeel is geen reden voor het weigeren van de gevraagde vergunning.

10.2 Luchtkwaliteitseisen

10.2.1 Toetsingskader

In afdeling 2.2 van het Bkl zijn omgevingswaarden gesteld aan de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht op leefniveau, die wij als toetsingscriteria moeten hanteren. Deze omgevingswaarden hebben betrekking op de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxide, fijnstof ($PM_{2,5}$ en PM_{10}), benzeen, lood en koolmonoxide.

In beginsel dient ter beperking van de emissies BBT te zijn toegepast. Worden desondanks overschrijdingen van de omgevingswaarden verwacht en er is sprake van een in betekenende mate bijdrage van de milieubelastende activiteit, dan moet worden gezocht naar aanvullende eisen of alternatieven, waardoor de bijdrage van de veehouderij per saldo niet groter wordt dan voor het te nemen besluit voor de vergunningverlening.

Op grond van de beoordelingsregels van het Bkl kan de vergunning alleen worden verleend, als aannemelijk gemaakt kan worden dat voldaan wordt aan (minimaal) één van de volgende criteria:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een omgevingswaarde;
- b. er is - al dan niet per saldo - geen verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. de bijdrage aan de concentratie van een stof is 'niet in betekenende mate'.

10.2.2 Toetsing

De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor veehouderijen hebben betrekking op fijnstof ($PM_{2,5}$ en PM_{10}). De stoffen stikstofdioxide en stikstofoxide komen voornamelijk vrij bij verbrandingsprocessen. Gezien de activiteiten van de veehouderij kan worden gesteld dat geen of nauwelijks stikstofdioxide en stikstofoxide worden uitgestoten. De andere genoemde stoffen (zwaveldioxide, benzeen, lood en koolmonoxide) zijn niet relevant bij een veehouderij. Aan de omgevingswaarden die voor deze stoffen zijn vastgesteld, is niet getoetst. Gezien de aard van het bedrijf (veehouderij) zullen deze niet worden overschreden.

Voor fijnstof zijn de volgende omgevingswaarden opgenomen:

- 24-uurgemiddelde omgevingswaarde van 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor PM_{10} , waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden;
- kalenderjaargemiddelde omgevingswaarde van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor PM_{10} ;
- kalenderjaargemiddelde omgevingswaarde van 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor $\text{PM}_{2,5}$.

Voor het berekenen van de concentratie van $\text{PM}_{2,5}$ zijn nog niet in alle gevallen emissiefactoren bekend. Tot die tijd zal voor de beoordeling van $\text{PM}_{2,5}$ worden uitgegaan van een publicatie van het Planbureau voor de leefomgeving. Op basis van een onderzoek van het RIVM ("Attainability of $\text{PM}_{2,5}$ air quality standards, situation for the Netherlands in a European context", Planbureau voor de Leefomgeving, Bilthoven 2005) wordt geconcludeerd dat wanneer aan de omgevingswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, dit ook geldt voor de omgevingswaarde voor $\text{PM}_{2,5}$.

De veehouderijen zijn in het algemeen geen belangrijke bron van de uitstoot van fijnstof. Het aandeel $\text{PM}_{2,5}$ binnen de uitgestoten hoeveelheid PM_{10} bij volièrestallen voor pluimvee bedraagt ongeveer 6% (zie rapport: Maatregelen ter vermindering van fijnstofemissie uit de pluimveehouderij; effect van een oliefilm op het strooisel in volièrehuisvesting voor leghennen, ASG, februari 2009, rapport 195). Als de luchtkwaliteit aan de omgevingswaarden voor PM_{10} voldoet, dan geldt dit ook voor de omgevingswaarde voor $\text{PM}_{2,5}$. Daarbij ligt de achtergrondconcentratie voor $\text{PM}_{2,5}$ in Nederland ruimschoots onder de omgevingswaarde.

In artikel 8.17 van het Bkl is opgenomen dat bij het exploiteren van een veehouderij (IPPC-installatie en andere milieubelastende installatie voor het houden van dieren) geen gebruik kan worden gemaakt van niet in betekende mate (NIBM) wanneer:

- a. de emissie van PM_{10} vanuit de dierenverblijven meer bedraagt dan 800 kg per jaar, en;
- b. de veehouderij in een aangewezen gebied ligt.

Het bedrijf waarvoor vergunning wordt gevraagd ligt niet in een aangewezen gebied. De uitstoot aan fijnstof (PM_{10}) bedraagt in optie 2 wel meer dan 800 kg per jaar. In optie 1 is de uitstoot aan fijnstof (PM_{10}) minder dan 800 kg per jaar en gelijk aan de vergunde uitstoot aan fijnstof.

In de Or is niet aangegeven dat de droogtunnel kan worden toegepast in combinatie met ouderdieren van vleeskuikens (optie 1). Deze combinatie is al vergund en wijzigt met deze aanvraag niet. Met het toepassen van een droogtunnel op de stallen 1 en 3 in optie 2 wordt een maatregel getroffen om de emissie van fijnstof (PM_{10}) uit dierenverblijven te reduceren. Bij de aanvraag zijn berekeningen van de fijnstof belasting gevoegd. Deze berekeningen zijn gemaakt met Geomilieu V2025, versie ISL3a 2024.1. Deze berekening is gemaakt met de voor ISL3a laatst beschikbare versie.

Optie 1

Op het maatgevende toetspunt (Logtschedijk 2a) bedraagt de immissieconcentratie fijnstof PM_{10} als gevolg van agrarische bronnen van dit bedrijf 15,44 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Het aantal overschrijdingsdagen bedraagt 6 per jaar.

Optie 2

Op het maatgevende toetspunt (Logtschedijk 2a) bedraagt de immissieconcentratie fijnstof PM_{10} als gevolg van agrarische bronnen van dit bedrijf 15,79 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Het aantal overschrijdingsdagen bedraagt 6 per jaar.

De omgevingswaarden worden in beide opties niet overschreden (zie tabel 11).

Tabel 11 Toetsing aan omgevingswaarden op de maatgevende punten.

Stof	Parameter	Omgevingswaarde
PM ₁₀	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
PM ₁₀	Aantal overschrijdingen per jaar van het 24-uurgemiddelde van de waarde 50 µg/m ³	35 dagen

De emissie van fijnstof (PM₁₀) van de veehouderij bedraagt in optie 2 meer dan 800 kg per jaar.

Binnen een straal van 500 meter van het bedrijf liggen 2 veehouderijen (Logtschedijk 6 en Kleine Graspeel 9) met een relevante emissie (emissie van meer dan 500 kg per jaar in een gebied met een achtergrondconcentratie van meer dan 27 µg/m³ of een emissie van meer dan 800 kg per jaar (ongeacht achtergrondconcentratie). In de verspreidingsberekening zijn de bronnen (dierenverblijven) van al deze veehouderijen ingevoerd.

Op het maatgevende toetspunt (Kleine Graspeel 6) bedraagt de immissieconcentratie fijnstof PM₁₀ als gevolg van agrarische bronnen 18,1 µg/m³. Het aantal overschrijdingsdagen bedraagt 7 per jaar. De omgevingswaarden worden niet overschreden (zie tabel 11).

10.2.3 Conclusie

Op basis van verspreidingsberekeningen concluderen wij dat wordt voldaan aan de omgevingswaarden voor fijnstof. Luchtkwaliteit vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

11 (VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ

Het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten is een aspect dat primair zijn regeling vindt in andere wetgeving. Daarnaast blijft in het kader van verlening van een vergunning krachtens de Ow ruimte voor een aanvullende toets.

Bij een vergunningaanvraag is het van belang om de gezondheid van omwonenden van een veehouderij mee te nemen bij de besluitvorming, ook als daar geen centraal of wettelijk verankerd toetsingskader voor beschikbaar is. Met andere woorden, als door het in werking zijn van de veehouderij risico's voor de volksgezondheid kunnen ontstaan, moeten deze risico's als gevolg voor het milieu bij de beoordeling van de aanvraag worden betrokken.

11.1 Het toetsingskader

Op basis van alle tot nu toe bekende rapporten kunnen geen eenduidige conclusies worden getrokken om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de onaanvaardbare gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen. Dit wordt als zodanig ook bevestigd door alle tot nu toe gedane uitspraken door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en rechtbanken, waaruit blijkt dat er geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn om de volksgezondheid mee te nemen bij de verlening van de omgevingsvergunning milieu.

Voor het opstellen van één beoordelingskader is onvoldoende wetenschappelijke kennis aanwezig. Uit de onderzoeksrapporten kan geen relatie worden gelegd tussen de afstand tot veehouderijen en de gezondheidsrisico's voor omwonenden.

Op 7 juli 2016 verschenen de volgende onderzoeksrapporten¹:

- Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO), RIVM, juli 2016, RIVM Rapport 2016-0058;
- Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 959;
- Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen: verkenning van opties, kosten en effecten op de gezondheidslasten van omwonenden, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 949.

Op 16 juni 2017 verscheen het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid omwonenden (VGO) (aanvullende studies); Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen, RIVM, juni 2016, RIVM Rapport 2017-0062². Vervolgens is op 8 oktober 2018 door het Nivel het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III; Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen; actualisering van gegevens uit huisartspraktijken 2014 – 2016 gepubliceerd³. Op 10 oktober 2019 is door het Nivel het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III; Longontsteking in de nabijheid van geitenhouderijen in Gelderland, Overijssel en Utrecht gepubliceerd⁴. Daarnaast is op 24 november 2021 door het Nivel het onderzoeksrapport Longontsteking in de nabijheid van geitenhouderijen in Noord-Brabant en Limburg: actualisering van gegevens uit huisartspraktijken 2017 – 2019 gepubliceerd⁵. Deze laatste drie rapporten zijn deelrapporten van een reeks vervolgonderzoeken in het kader van het onderzoeksprogramma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) III.

In het VGO-onderzoek is aangegeven dat gezondheidsrisico's aanwezig kunnen zijn bij met name pluimveehouderijen en in gebieden waar veel veehouderijen liggen (veedichte gebieden waar meer dan 15 veehouderijen binnen 1 km van een burgerwoning zijn gelegen). Het rapport 'Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij' concludeert dat de grenswaarde, die door de Gezondheidsraad is vastgesteld voor endotoxine, overschreden wordt binnen 200 meter van een varkenshouderij en binnen 500 meter van een pluimveehouderij. Voor varkenshouderijen geldt dat de maatregelen, die genomen moeten worden om te voldoen aan bestaande normen voor fijnstof en geur, ook de emissie van endotoxine beperken. Voor pluimveehouderijen is de overschrijding van endotoxine zodanig dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Het rapport 'Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen' geeft inzicht in de maatregelen die door de ondernemer in stallen genomen kunnen worden om een extra reductie van de emissie van bioaerosolen te realiseren, bovenop de reductie die al plaatsvindt door het toepassen van technieken om de fijnstof emissie te reduceren. In het rapport is ook een synthese uitgevoerd welke maatregelen op basis van de kosten en de behaalde reductie het meest perspectiefvol zijn.

---

¹ Deze rapporten zijn op 7 juli 2016 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/07/07/kamerbrief-aanbieding-rapporten-gezondheidsrisico-s-rond-veehouderijen>.

² Dit rapport is op 16 juni 2017 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken/documenten/kamerstukken/2017/06/16/kamerbrief-bij-het-rapport-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden-aanvullende-studies>.

³ Op 22 oktober 2018 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/10/22/kamerbrief-met-reactie-op-deelrapport-veehouderij-gezondheid-omwonenden>.

⁴ Op 24 april 2020 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/24/kamerbrief-over-deelonderzoek-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden>

⁵ Op 24 november 2021 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit/documenten/kamerstukken/2021/11/24/kamerbrief-stand-van-zaken-diverse-onderwerpen-diergezondheid>

In het aanvullend VGO-onderzoek worden de conclusies uit het VGO-onderzoek van 2016 bevestigd. Verder laat dit aanvullend VGO-onderzoek tot een afstand van 1,5-2 km rondom een individuele geitenhouderij een verhoogde kans op longontsteking zien.

De oorzaak van deze verhoogde kans op longontstekingen rondom geitenhouderijen kan door de onderzoekers niet worden aangegeven. De resultaten van het deelonderzoek naar longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen (VGO III) wijzen, net als de voorgaande onderzoeken, op een associatie tussen het wonen in nabijheid van een geitenhouderij en een verhoogd risico op longontsteking. Ook nu kon de oorzaak van deze verhoogde kans niet door de onderzoekers worden aangegeven. Het eerder gevonden verband tussen een verhoogde kans op het oplopen van een longontsteking en het wonen nabij een pluimveehouderij kon in de nieuwe studie alleen worden bevestigd voor het jaar 2014.

11.2 De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

Het toetsingskader naar aanleiding van de op 7 juli 2016 gepresenteerde onderzoeken is in ontwikkeling. Een eenduidige tekst voor de beoordeling is nog niet beschikbaar. De landelijke handreiking 'Veehouderij en Gezondheid' is in voorbereiding. In de beoogde situatie wordt binnen de bestaande stallen ouderdieren van vleeskuikens (vergund en optie 1) of ouderdieren van legrassen (optie 2) gehouden. Ook wordt het ventilatiesysteem aangepast. Deze wijzigingen kunnen mogelijk gevolgen hebben voor de volksgezondheid.

11.3 Beoordeling

Voor micro-organismen en het voorkomen van zoönosen zijn geen normen of grenswaarden beschikbaar. Alleen voor endotoxinen geeft de Gezondheidsraad een aanbeveling om de gezondheidskundige advieswaarde voor werknemers te verlagen naar 30 EU (Endotoxine Units) per kubieke meter lucht als advieswaarde voor de algemene bevolking. Deze aanbeveling is niet wettelijk verankerd.

Binnen de installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf zijn bepalingen ingevolge de Wet dieren van toepassing. Deze bepalingen waarborgen dat dierziektes binnen de installatie worden voorkomen, dan wel worden bestreden. Het gaat daarbij onder andere om het gebruik van bedrijfskleding, het naleven van een hygiëneprotocol en het schoonmaken en ontsmetten van veetransportwagens.

In de omgevingsvergunning van 20 mei 2010 is vastgelegd dat de locatie, waar de landbouwhuisdieren in dierenverblijven worden gehouden, schoon moet zijn en in goede staat van onderhoud moet verkeren. De (goede) werking van de huisvestingssystemen wordt geregeld via artikel 4.5 van de Or. Artikel 4.817 van het Bal verwijst hiernaar. Dit artikel van het Bal heeft een rechtstreekse werking. Verder zijn op basis van het Bal ook andere algemene regels van toepassing, waaronder de zorgplicht. Wanneer aan het Bal, de Or en de wetgeving ten aanzien van volksgezondheid en besmettingsgevaar wordt voldaan, zijn er geen redenen om een onderzoekverplichting op te leggen met betrekking tot volksgezondheid.

De uitkomsten van het endotoxine onderzoek zijn verder uitgewerkt in een aanvullend onderzoek 'Endotoxine concentraties rond stallen; indicatieve modelberekeningen' (ErbrinkStacks Consult, 5 september 2016). De resultaten van dit aanvullend onderzoek hebben geresulteerd in een afstandsgrafiek waarmee de aan te houden afstand tot gevoelige objecten kan worden bepaald om een te hoge blootstelling aan endotoxine te voorkomen (voor zowel de varkens- en pluimveehouderij). Hiermee wordt de aan te houden afstand bepaald om te voldoen aan de advieswaarde voor endotoxine van de Gezondheidsraad.

Naar aanleiding van de op 7 juli 2016 gepubliceerde onderzoeksresultaten over veehouderij, gezondheid van omwonenden en endotoxineblootstelling, hebben de gemeenten in en de provincie van Noord-Brabant uitgesproken dat zij willen voorkomen dat omwonenden onnodige gezondheidsrisico's lopen als gevolg van de vergunningverlening aan veehouderijen. De bezorgdheid van omwonenden over de gezondheidsrisico's zijn reëel genoeg om uit voorzorg te handelen c.q. omgevingsbewust met vergunningaanvragen om te gaan. De kamerbrief bevestigt dit ook.

Op verzoek van de gemeentebesturen en de provincie is door het ondersteuningsteam veehouderij en volksgezondheid een toetsingskader ontwikkeld. Dit is op 25 november 2016 gepubliceerd door het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) als de 'Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0' (hierna: Notitie).

Het in deze Notitie gepresenteerde 'Endotoxine toetsingskader 1.0' maakt het mogelijk om op basis van eerdergenoemde onderzoeksresultaten per specifieke locatie en voor iedere individuele varkens- of pluimveehouderij in Nederland te bepalen of de endotoxineblootstelling naar de omgeving te hoog zal zijn of niet. De systematiek die in de Notitie wordt gehanteerd is als volgt:

- de endotoxineblootstelling is gerelateerd aan de fijnstofemissie (bronsterkte);
- dit resulteert in een afstandsgrafiek waarin de relatie bronsterkte fijnstof (in kg/jr) en aan te houden afstand (in meters) wordt weergegeven om te voldoen aan de advieswaarde van de Gezondheidsraad van 30 EU/m³;
- wanneer blijkt dat de feitelijk afstand groter is dan de aan te houden afstand, dan is aannemelijk dat de endotoxine blootstelling lager is dan 30 EU/m³. Omgekeerd, wanneer blijkt dat de feitelijk afstand kleiner is dan de aan te houden afstand, dan is aannemelijk dat de endotoxine blootstelling hoger is dan 30 EU/m³.

Het doel van de Notitie is dat, in de periode totdat een landelijk toetsingskader endotoxine beschikbaar komt, voor omwonenden geen nieuwe of grotere knelpunten op het gebied van volksgezondheid ontstaan.

De veehouderij aan de Reekseweg 2 is getoetst aan de hand van de systematiek uit de Notitie.

De Notitie richt zich op pluimvee- en varkensbedrijven omdat hier de emissie van fijnstof en grovere stofdeeltjes het hoogste is. Aangezien endotoxine zich hecht aan deze stofdeeltjes, verspreidt endotoxine zich met de stofdeeltjes naar de omgeving. Pluimveebedrijven kunnen individueel een risico vormen, varkensbedrijven met name cumulatief. Voor andere veehouderijsectoren wordt ervan uitgegaan dat de emissie van fijnstof en daarmee ook endotoxine verhoudingsgewijs laag is en dit daarom geen verhoogd risico veroorzaakt.

In de beoogde situatie optie 2 neemt de emissie van fijnstof toe ten opzichte van de vergunde situatie. Met behulp van de afstandsgrafiek is de afstand ten opzichte van gevoelige objecten bepaald om de blootstelling aan endotoxine te beoordelen. Voor pluimvee zijn afstandsgrafieken beschikbaar voor leghennen en vleeskuikens. In de notitie is aangegeven dat voor ouderdieren van legrassen en voor ouderdieren van vleeskuikens moet worden aangesloten bij de afstandsgrafiek voor leghennen (zie de tabel op pagina 42 van de notitie).

In de vergunde situatie en in optie 1 bedraagt de vereiste afstand minimaal 98 meter, in optie 2 is deze afstand minimaal 161 meter. Met deze afstanden is het invloedgebied aangegeven waarbinnen endotoxineblootstelling hoger is dan de advieswaarde van 30 EU/m³ van de Gezondheidsraad.

Binnen deze afstand zijn geen gevoelige objecten gelegen. De afstand van het dichtstbijzijnde gevoelige object (Reekseweg 6) ten opzichte van het dichtstbijzijnde emissiepunt (stal 3) bedraagt ongeveer 240 meter. De advieswaarde van de Gezondheidsraad wordt niet overschreden.

Het verlenen van de vergunning leidt daarom niet tot een verhoogd risico voor de volksgezondheid.

Door het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) in Noord-Brabant is in mei 2018 de Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0 (Handreiking) vastgesteld.

De Handreiking bestaat uit een stappenplan waarmee de gemeente kan beoordelen of een verhoogd risico voor de volksgezondheid zou kunnen optreden en of aanvullende advisering vanuit de GGD wenselijk is. In het raadsbesluit van 16 november 2023 is aangegeven dat risico's voor de volksgezondheid zoveel mogelijk moeten worden beperkt. Bij aanvragen onderdeel milieu moet hierover een zorgvuldige afweging plaatsvinden, waarbij toetsing plaatsvindt aan de Handreiking.

Op grond van de toetsing aan de Handreiking is sprake van een verhoogd risico voor de volksgezondheid. In optie 2 is namelijk sprake van meer uitstoot van fijnstof. Om bovenstaande reden is de GGD om een advies gevraagd.

Op 13 mei 2025 hebben wij het advies van de GGD, met kenmerk Wbgmv 573577165 - 48955, ontvangen. Zoals wij onder het kopje "wijzigingen ten opzichte van ontwerpbesluit" al hebben aangegeven is de aanvraag aangepast. Deze aanpassing heeft geen gevolgen voor de beoordeling van de aanvraag, omdat de emissie van ammoniak, geur en fijn stof niet wijzigen ten opzichte van de oorspronkelijke aanvraag. Wij vinden het daarom niet noodzakelijk om een nieuw advies aan de GGD te vragen. De GGD stelt in haar advies het volgende:

- de emissie van ammoniak en geur nemen af in optie 2. Dit is positief;
- de emissie aan fijnstof neemt in optie 2 toe. Elke emissietoename van fijnstof levert een verhoogd risico op gezondheidseffecten op. Bekend is dat ook onder de wettelijke fijnstofnormen gezondheidseffecten kunnen optreden;
- Onder optie 2 neemt het aantal woningen waar sprake is van een overschrijding van de gezondheidskundige advieswaarde voor de voorgrondgeurbelasting af ten opzichte van de vergunde situatie en in optie 1. Dit geldt zowel voor woningen in het buitengebied als in de woonkern;
- Onder optie 2 neemt het aantal woningen waar sprake is van een overschrijding van de gezondheidskundige advieswaarde voor de achtergrondgeurbelasting af ten opzichte van de vergunde situatie en in optie 1. Dit geldt zowel voor woningen in het buitengebied als in de woonkern. Naar het oordeel van de GGD is het onterecht dat veelal gebruik gemaakt wordt van de blootstelling-responsrelatie zoals opgenomen in het rapport "geurbelasting en geurhinder van veehouderijen; een update van de blootstelling-responsrelatie";
- De GGD ontraadt om toepassing te geven aan de 50%-regeling voor geur. Omdat hierdoor de te bereiken reductie van de immissie van geur weer gedeeltelijk wordt opgevuld door meer dieren te houden. De gezondheidskundige advieswaarden worden hiervoor minde snel bereikt. Gezien de hoogte van de voor- en achtergrondbelasting is dit ongewenst. Op een aantal locaties wordt deze ook onder optie 2 overschreden;
- Voor PM₁₀ wordt in de huidige en beoogde situatie op de hoogst belaste locatie niet aan de gezondheidskundige waarde voldaan. Onder optie 2 neem de emissie van fijnstof toe, hetgeen ongunstig is vanuit gezondheid bezien. Een toename van de emissie draagt bij aan de deken van fijnstof die boven Nederland hangt;
- Zowel in de vergunde/optie 1 als optie 2 liggen er, behoudens een bedrijfswoning van een veehouderij, geen woningen binnen de endotoxine cirkel. Op korte afstand zijn meerdere veehouderijen gelegen. Cumulatie van endotoxinen kan dus optreden.

Het is nog niet mogelijk dit te berekenen. In 2025 wordt een update van de endotoxine richtlijn verwacht;

- De GGD onderschrijft de hygiënemaatregelen die de initiatiefnemer neemt om zoönosen te beperken. Daarnaast is het positief dat er slechts één diersoort wordt gehouden;
- Aangegeven wordt dat het transport veelal in de dag en avondperiode plaatsvindt. Transport en met het transport samenhangende activiteiten in de nachtelijke/vroege ochtend uren kunnen leiden tot verstoring van de nachtrust;
- Aangegeven wordt dat er geen onrust is onder de omwonende omtrent het voorgenomen initiatief. Er is nog geen omgevingsdialoog gehouden.

Naar aanleiding van het bovenstaande overwegen wij het volgende:

- In optie 2 de emissie aan fijnstof toe. Deze ontwikkeling leidt tot een vergroting van de richtafstand van endotoxinen. In tegenstelling tot hetgeen door de GGD wordt aangegeven zijn binnen de richtafstand van endotoxinen geen woningen van derden gelegen. Hiervoor verwijzen wij naar onze beoordeling die hierboven is opgenomen.
Wij zijn daarom van mening dat de endotoxine blootstelling vanuit dit bedrijf in optie 2 bij omwonende niet leidt een verhoogd risico;
- In optie 1 is de geuremissie gelijk aan de vergunde situatie. In optie 2 neemt de geuremissie af. Uit de aanvraag blijkt dat de voorgrondbelasting op geurgevoelige objecten in de omgeving van het bedrijf in zowel optie 1 als in optie 2 afneemt ten opzichte van de vergunde situatie. Dit geldt daarom ook voor achtergrondbelasting. Zowel in optie 1 als in optie 2 wordt voldaan aan het door ons vastgestelde omgevingsplan. Hiervoor verwijzen wij naar onze beoordeling onder hoofdstuk 7;
- De 50%-regeling maakt deel uit van de wettelijke regeling voor geur. Daarom moet deze door ons worden toegepast. De voorgrondgeur- en achtergrondgeur belasting nemen in optie 2 af. De berekende waarde voor de voorgrondgeurbelasting is lager dan het door de Gerechtshof bepaalde maatstaf van 25 ou_E/m³. Van een extreem slecht woon- en leefklimaat is dan ook geen sprake;
- Binnen de inrichting zijn de bepalingen ingevolge de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren van toepassing. Deze bepalingen waarborgen dat dierziektes binnen de inrichting zoveel mogelijk worden voorkomen, dan wel worden bestreden;
- Voor wat betreft het aspect geluid verwijzen wij naar het gestelde onder het kopje geluid.

Voor zover gezondheidsrisico's kunnen ontstaan door geur-, fijnstof- of geluidemissie wordt erop gewezen dat voor deze emissies wettelijke toetsingskaders beschikbaar zijn. Aan de geldende normstellingen wordt voldaan (zie ook de overwegingen in de hoofdstukken 'Geurhinder uit dierenverblijven', 'Geluid' en 'Emissie fijnstof uit dierenverblijven'). Gezondheidsrisico's door deze aspecten worden uitgesloten geacht.

12 GELUID

12.1 Algemeen

De bedrijfsactiviteiten hebben tot gevolg dat geluid wordt geproduceerd. Deze geluidsemissie wordt vooral veroorzaakt door verkeersbewegingen en het in werking hebben van ventilatoren.

Het geluid wordt beoordeeld op basis van de representatieve bedrijfssituatie (de geluidsemissie die het bedrijf onder normale omstandigheden veroorzaakt). Beoordeeld worden de geluidsniveaus, te weten het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau, de maximale geluidsniveaus en de indirecte hinder als gevolg van het in werking zijn van het bedrijf.

12.2 Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau

In het kader van de beoordeling of het bedrijf niet op ontoelaatbare wijze geluidshinder teweegbrengt is gebruikgemaakt van de regels over geluid door activiteiten van paragraaf 22.3.4 van het omgevingsplan (de zogeheten bruidsschat).

Voor het bedrijf is op 20 mei 2010 een revisievergunning verleend. Op grond van artikel 4.13 van de Invoeringswet Ow gelden de voormalige voorgunningvoorschriften voor geluid als maatwerkvoorschriften op grond van het omgevingsplan.

De waarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau bedragen op grond van deze maatwerkvoorschriften 40, 35 en 30 dB(A) in respectievelijk de dag- (07.00 – 19.00 uur), avond- (19.00 – 23.00 uur) en nachtperiode (23.00 – 07.00 uur). Daarnaast is er een voorschrift opgenomen wat aangeeft dat op zondagen en algemeen erkende feestdagen tussen 07.00 – 19.00 uur de niveaus van de periode tussen 19.00 en 23.00 uur gelden.

Bij de aangepaste aanvraag is een akoestisch rapport (rapportnummer: FBi20260401-02, d.d. 15 april 2026, opgesteld door F. Bouwmans Ingenieursburo) gevoegd. De bedrijfsactiviteiten van de inrichting die geluid produceren staan in hoofdstuk 2 van het rapport.

De akoestische gevolgen van de gevraagde wijzigingen (wijziging ventilatie in optie 1 en 2 en het houden van de ouderdieren van leghennen in optie 2) vallen onder de representatieve bedrijfssituatie. Uit het rapport blijkt dat in de representatieve bedrijfssituatie kan worden voldaan aan de gestelde geluidsnormeringen.

Verder blijkt uit het rapport dat in de uitzonderlijke bedrijfssituatie niet kan worden voldaan aan de gestelde geluidsnormeringen. De afzonderlijke bedrijfssituatie bestaat uit het 1 maal per jaar op 2 opeenvolgende dagen dieren aanvoeren in de dagperiode met 4 vrachtwagens. Ook wordt er 1 maal per jaar op 3 opeenvolgende dagen dieren afgevoerd. De afvoer vindt plaats in de avond- en nachtperiode met 3 vrachtwagens. Deze transportbewegingen zijn al vergund in de omgevingsvergunning van 20 mei 2010. Om deze reden zullen wij de maatwerkvoorschriften op grond van het omgevingsplan aanpassen. Hiervoor zal een aparte procedure worden opgestart.

12.3 Maximaal geluidsniveau (L_{Amax})

Wij toetsen het maximale geluidsniveau L_{Amax} aan de maatwerkvoorschriften. De waarden voor de maximale geluidsniveaus bedragen op grond van de maatwerkvoorschriften 70, 65 en 60 dB(A) in respectievelijk de dag- (07.00 – 19.00 uur), avond- (19.00 – 23.00 uur) en nachtperiode (23.00 – 07.00 uur).

Uit het rapport van een akoestisch onderzoek blijkt dat kan worden voldaan aan de gestelde geluidsnormering.

12.4 Indirecte hinder

Het geluid van het verkeer van en naar het bedrijf over de openbare weg is beoordeeld volgens de circulaire "Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer" d.d. 29 februari 1996. Dit is onderdeel van de specifieke zorgplicht van artikel 22.44 van het omgevingsplan (bruidsschat).

De standaardwaarde voor de geluidsbelasting is 50 dB(A) en de grenswaarde 65 dB(A). Een overschrijding van de standaardwaarde moet zo mogelijk worden voorkomen door het treffen van maatregelen.

Uit het rapport van een akoestisch onderzoek blijkt dat kan worden voldaan aan de gestelde geluidsnormering. Er is daarom geen noodzaak om maatwerkvoorschriften te stellen op grond van het omgevingsplan (bruidsschat).

12.5 Conclusies

Ten aanzien van de optredende geluidsniveaus is de aangevraagde situatie milieuhygiënisch aanvaardbaar.

13 CONCLUSIE

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op de milieubelastende activiteiten kan worden geconcludeerd, dat de omgevingsvergunning kan worden verleend.

In deze beschikking is een voor deze milieubelastende activiteiten relevant voorschrift opgenomen.

BEGRIPPENLIJST

Voor de begrippen die niet in deze lijst zijn opgenomen refereren wij naar de definities zoals die zijn opgenomen in de geldende wet- en regelgeving (zoals de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, de Omgevingsregeling, de Wet veiligheidsregio's, etc.)

Begrip	Definitie
Considerans	
Arbowet	Arbeidsomstandighedenwet
Awb	Algemene wet bestuursrecht
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
BBT/BAT	Beste beschikbare technieken (BBT)/Best Available Techniques (BAT)
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
BPO	Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht
BREF	BBT Referentie document. Een in Europees verband vastgesteld document waarin de BBT worden beschreven die specifiek zijn voor een bepaalde branche of activiteit
Endotoxinen	Celwandresten van bacteriën die bij mensen onder meer luchtwegklachten kunnen veroorzaken
GGD	Gemeentelijke of gemeenschappelijke gezondheidsdienst
Installaties	Onderdelen die als een zelfstandige eenheid kunnen worden beschouwd. Installaties kunnen met elkaar verbonden zijn, bijvoorbeeld via pijpleidingen.
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
MBA	Milieubelastende activiteit
MER	Milieueffectrapport
NIBM	Niet in betekenende mate
Nivel	Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg
Ob	Omgevingsbesluit
OW	Omgevingswet
OP	Omgevingsplan
RIE	Richtlijn industriële emissies
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Stand der techniek	Het hoogste niveau van technische ontwikkeling dat op een bepaald tijdstip is bereikt binnen een branche.
VGO	Veehouderij en gezondheid omwonenden
zoönosen	Infectieziekten die van dier op mens kunnen overgaan
Geluid	
Geluidgevoelige gebouwen of ruimten	Gebouwen of ruimten als bedoeld in artikel 3.21 en 3.22 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.
Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$)	Het A-gewogen gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse, in de loop van een bepaalde periode optredende geluid en zo nodig gecorrigeerd voor de aanwezigheid van impulsachtig geluid, tonaal geluid of muziekgeluid, vastgesteld en beoordeeld

	overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999.
Maximaal geluidsniveau (L_{Amax})	Het hoogste A-gewogen geluidsniveau, afgelezen in de meterstand 'fast', verminderd met de meteocorrectieterm C_m . De meterstand 'fast' komt overeen met een tijdconstante van 125 ms.
Verkeersbeweging	Het aan- of afrijden met een persoon-, bestel- of vrachtwagen.
Geur	
Europese geureenheid (ouE)	Eén Europese geureenheid is de hoeveelheid geurstoffen die, bij verdamping in één kubieke meter neutraal gas onder standaard condities, een fysiologische respons oproept bij een panel (detectiegrens) gelijk aan de respons die optreedt bij verdamping van 123 μg n-butanol (CAS-Nr. 71-36-3) in één kubieke meter lucht onder standaard condities (concentratie is 0,040 $\mu\text{mol/mol}$).
Geuremissie	Hoeveelheid geur die per tijdseenheid wordt geëmitteerd uitgedrukt in Europese geureenheden; de geuremissie is gelijk aan de geurconcentratie in de geëmitteerde luchtstroom vermenigvuldigd met het debiet van de luchtstroom.
Geurbelasting	Geurconcentratie in de omgeving (per tijdseenheid). De geurbelasting wordt uitgedrukt in Europese geureenheden per kubieke meter lucht bij een bepaalde percentielwaarde (ouE/ m^3 als x-percentiel van de uurgemiddelde concentratie). De x-percentielwaarde vertegenwoordigt de tijdsfractie van een jaar waarvoor geldt dat gedurende deze tijdsfractie de geurconcentratie beneden deze aangegeven concentratie blijft of gelijk is aan deze waarde.